

ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน
ของกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วรกานต์ สิงห์โต

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2563

**Relationship between Key Audit Matters and Financial Ratios
in Consumer Products Industry Group
in Stock Exchange of Thailand**

The logo of Dhurakij Pundit University (DPU) is centered on the page. It features a stylized globe with blue and purple wavy lines, positioned above a large, purple, serif letter 'D'. A purple line extends from the top of the 'D' and curves upwards and to the right, ending in a hook-like shape.

Worakarn Singhato

**A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program
College of Innovative Business and Accountancy, Dhurakij Pundit University
2020**

ใบรับรองสารนิพนธ์

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา บัญชีมหาบัณฑิต

หัวข้อสารนิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน
ของกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เสนอโดย

นางสาววรกานต์ สิงห์โต

สาขาวิชา

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ

(ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชีรับรองแล้ว

.....คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี

(ผศ.ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วันที่ 13 เดือน มี.ค. พ.ศ. 2563

หัวข้อสารนิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	วรกานต์ สิงห์โต
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดารณี เอื้อชนะจิต
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (KAM) กับอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ถึงปี พ.ศ. 2561 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคจำนวน 102 รายปีบริษัท (firm years) ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 8 ตัว ได้แก่ เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ การด้อยค่าของสินทรัพย์ การตรวจสอบมูลค่าสินค้าคงเหลือ ค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประมาณการหนี้สิน และเรื่องอื่น ๆ กับตัวแปรตาม 4 ตัว ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ และเรื่องอื่น ๆ (หุ้นกู้มูลค่าของลูกหนี้ และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้า) มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ ส่วนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ การด้อยค่าของสินทรัพย์ และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ และเรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ และค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีความสัมพันธ์กับทั้งอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

Thematic Paper Title	Relationship between Key Audit Matters and Financial Ratios in Consumer Products Industry Group in Stock Exchange of Thailand
Author	Worakarn Singhato
Thematic Paper Advisor	Asst. Prof. Dr. Daranee Uachanachit
Department	Accountancy
Academic Year	2019

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the relationship between Key Audit Matters (KAM) and Financial Ratios by collecting data from previous 3 years, 102 firm years, from companies listed in Consumer Products Industry Group in Stock Exchange of Thailand. The data is divided into 2 categories; 8 Key Audit Matters which are Independent Variables (Revenue recognition, Asset Valuation, Impairment of Assets, Inventory Value, Allowance to reduce inventory to net realizable value, Allowance for doubtful account, Provisions, and Others) and 4 Financial Ratios which are Dependent Variables (Quick Ratio, Return on Assets Ratio, Inventory Turnover, and Debt to Asset Ratio). The statistics for analysis are Correlation Coefficient Analysis and Multiple Linear Regression Analysis.

The findings show that Key Audit Matters which are Revenue Recognition and Others (Debt, Account Receivables, and payment of trade receivables) have statistically important part to Debt to Asset Ratio (Leverage Performance). Asset Valuation, Impairment of Assets, and Allowance for doubtful account have statistically significant value to Inventory Turnover (Activity Performance). Inventory Value and Allowance to reduce inventory to net realizable value have statistically important part to both Debt to Asset Ratio and Inventory Turnover. All the findings show the relevance with the statistical significance of 0.1.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากหลาย ๆ ท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คารณิ เอื้อชนะจิต ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำในการคัดเลือกเรื่องที่จะทำการศึกษาครั้งนี้ ให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านเทคนิค และข้อคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ รวมทั้ง ดร. พัทธนันท์ เพชรเชิดชู และ ดร. ศิริเดช คำสุพรหมที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้ทำการศึกษาซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากขาดความร่วมมือจากหัวหน้างาน และเพื่อนร่วมงานส่งเสริมธุรกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งให้เวลาและความช่วยเหลือในทุกเรื่องแก่ข้าพเจ้าในการทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยไม่เกิดผลกระทบกับการทำงานประจำแต่อย่างใด

ในท้ายที่สุดนี้ ต้องขอระลึกถึงความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านที่เป็นผู้ชี้แนะแนวทางการศึกษาในตอนต้น รวมทั้งให้คำแนะนำในการประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และการทดสอบต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจรวมทั้งให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีจนทำให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

วรกานต์ สิงห์โต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๑
สารบัญตาราง.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	10
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
1.7 นิยามศัพท์.....	11
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 แนวคิด และทฤษฎี.....	15
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	32
3.1 ประชากรและตัวอย่าง.....	32
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	33
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4.1 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา.....	36
4.2 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์...	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.3 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบผลกระทบ ของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ.....	53
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	66
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	70
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	78
ประวัติผู้เขียน.....	81

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	33
4.1 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค แบ่งตามหมวดธุรกิจ ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	37
4.2 เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters: KAM).....	38
4.3 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วของหมวดธุรกิจทั้ง 3 หมวด.....	39
4.4 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของหมวดธุรกิจทั้ง 3 หมวด.....	39
4.5 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ ของหมวดธุรกิจทั้ง 3 หมวด.....	39
4.6 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ของหมวดธุรกิจทั้ง 3 หมวด.....	40
4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร.....	41
4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วน ทางการเงิน.....	48
4.9 สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ กับอัตราส่วนทางการเงินที่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย.....	52
4.10 ค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณระหว่างตัวแปร.....	53
4.11 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบ ของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน.....	60
4.12 สรุปผลการทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินที่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย.....	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

รายงานทางการเงิน (Financial Report) คือ เครื่องมือสำคัญในการสื่อสารข้อมูลทางการเงินให้แก่ผู้ใช้รายงานในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ โดยมีงบการเงินเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของรายงานทางการเงิน ดังนั้น จึงต้องการมีอาชีพในการช่วยปรับปรุงความน่าเชื่อถือของข้อมูลในงบการเงินและให้ความเชื่อมั่นต่อรายงานทางการเงินนั้น เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้ (Lee & Phua, 2018) ส่วนผู้สอบบัญชีอิสระ คือ มีอาชีพที่สามารถให้ความเชื่อมั่นต่อรายงานทางการเงิน โดยการออกรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อสื่อสารความเห็นและผลการตรวจสอบของงบการเงิน ซึ่งรายงานนี้จะเป็นข้อมูลอ้างอิงที่เชื่อถือได้สำหรับผู้ใช้งบการเงิน เพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง (Lee & Phua, 2018)

รายงานการสอบบัญชีเป็นรายงานที่ให้ความเชื่อมั่นในระดับสูงแก่ผู้ใช้งบการเงิน และเป็นรายงานที่ผู้สอบบัญชีได้รวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ โดยได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปแล้ว ผู้สอบบัญชีจึงสามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินโดยรวมได้ว่างบการเงินนั้นได้จัดทำขึ้นโดยถูกต้องตามที่สมควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และตามแม่บทการบัญชีในรายงานทางการเงิน หรือตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่เพียงใด (ศิลาพร ศรีจันเพชร, 2560) หลายปีที่ผ่านมา รายงานของผู้สอบบัญชีได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม รูปแบบของรายงานของผู้สอบบัญชียังคงอยู่ในรูปแบบมาตรฐาน (boilerplate) และให้ข้อมูลสรุปเพียงแก่งบการเงินถูกต้องตามที่ควรหรือไม่ ขณะที่ความเห็นของผู้สอบบัญชีในรายงานปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของการแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

ต้องบการเงิน (unqualified opinion) ซึ่งกรณีดังกล่าว ทำให้รายงานของผู้สอบบัญชีในแต่ละบริษัท ไม่ได้มีความแตกต่างกัน (ชาญชัย ชัยประสิทธิ์, 2559) ผลที่ตามมาคือ ผู้ใช้งบการเงินจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับรายงานของผู้สอบบัญชีเท่าที่ควร แม้ว่างบการเงินในปัจจุบันมีข้อมูลที่สลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเห็นว่า รายงานของผู้สอบบัญชีไม่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ (ชาญชัย ชัยประสิทธิ์, 2559)

คณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (the International Audit and Assurance Standards Board หรือ IAASB) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants หรือ IFAC) ได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว และได้ทำการสำรวจความเห็นจากผู้ใช้งบการเงินพบว่า ผู้ใช้งบการเงินต้องการข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงและเกี่ยวข้องกับกิจการนั้น ๆ รวมถึงประเด็นที่สำคัญที่ต้องใช้ดุลยพินิจของหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องและรายการสำคัญทางธุรกิจที่เกิดขึ้นระหว่างปี เนื่องจากในปัจจุบันรายงานทางการเงินมีความยุ่งยากและสลับซับซ้อน ผู้ใช้งบการเงินจึงต้องการได้ข้อมูลที่ง่ายต่อความเข้าใจ (ชาญชัย ชัยประสิทธิ์, 2559) สำหรับผู้ใช้งบการเงินแล้ว ความเห็นของผู้สอบบัญชีต้องบการเงินถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างมาก ในการนำข้อมูลในงบการเงิน ไปใช้ในการตัดสินใจ ที่ผ่านมามีผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายได้เรียกร้องให้รายงานของผู้สอบบัญชีให้ข้อมูลที่มีประโยชน์มากขึ้นอีก (more informative) ดังนั้น IAASB จึงได้เสนอการแก้ไขมาตรฐานการสอบบัญชีในกลุ่มการจัดทำรายงานของผู้สอบบัญชี เพื่อเพิ่มการสื่อสารข้อมูลในรายงานของผู้สอบบัญชีให้ตรงกับความต้องการและเพื่อประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเพิ่มความเชื่อมั่นต่องานการตรวจสอบและงบการเงิน (ศิลาพร ศรีจันทร์เพชร, 2560) โดยในประเทศไทย มาตรฐานการสอบบัญชีเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุดในรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่ คือ การเพิ่มวรรคใหม่เพื่อสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters: KAM) โดยการนำเสนอนี้จะบังคับใช้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งเรื่องสำคัญในการตรวจสอบจะเป็นดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีในเรื่องที่เห็นว่ามีความสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินปีปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่ เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ เรื่องที่ต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของผู้สอบบัญชีในการตรวจสอบ เช่น การทดสอบการด้อยค่าและสมมติฐานที่ใช้สำหรับการตรวจสอบค่าความนิยม สินค้าคงเหลือและสินทรัพย์ถาวร ความสลับซับซ้อนในการ

ตรวจสอบการรวมธุรกิจและการซื้อขายกิจการ ความเหมาะสมของเทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่า เครื่องมือทางการเงิน และความเสี่ยงในการรับรู้รายได้ เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชีจะกำหนดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบจากเรื่องและผู้สอบบัญชีได้สื่อสารกับคณะกรรมการตรวจสอบและเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญในการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในปีปัจจุบัน นอกจากนี้ เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ยังเป็นเรื่องที่ผู้สอบบัญชีได้หลักฐานการตรวจสอบจนเป็นที่พอใจ และได้สื่อสารประเด็นเหล่านี้กับผู้บริหาร รวมถึงคณะกรรมการตรวจสอบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพียงแต่ต้องการให้ข้อมูลที่โปร่งใสและเป็นประโยชน์และเฉพาะเจาะจงต่อผู้ใช้งบการเงิน อย่างไรก็ตาม ในอดีตผู้สอบบัญชีได้สื่อสารเรื่องสำคัญเหล่านี้ในการตรวจสอบอยู่แล้ว เพียงแต่ไม่ได้นำมากล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี แต่สำหรับรายงานผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่นี้ เรื่องสำคัญในการตรวจสอบจะถูกหยิบยกขึ้นมาเขียนไว้อย่างชัดเจน โดยอธิบายว่าทำไมเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญที่สุด ผู้สอบบัญชีตรวจสอบเรื่องนี้อย่างไร และได้ข้อสรุปอย่างไร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะช่วยเพิ่มคุณค่าของรายงานของผู้สอบบัญชี และช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจกิจการและเรื่องที่สำคัญในงบการเงินได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงให้ความเชื่อมั่นต่องานการตรวจสอบด้วย (ชาญชัย ชัยประสิทธิ์, 2559)

อย่างไรก็ตาม จากงานวิจัยพบว่า ผู้ใช้งบการเงินและผู้สนใจอื่น ๆ มีความเข้าใจในบทบาทและความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีน้อยมาก ดังนั้น การนำเสนอ “เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ” ในรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจกิจการและเรื่องที่ผู้บริหารต้องพิจารณาอย่างมีสาระสำคัญ อีกทั้งยังช่วยลดช่องว่างของข้อมูล ช่วยเพิ่มคุณค่าด้านการสื่อสารของรายงานผู้สอบบัญชี เพิ่มความโปร่งใสในการสอบบัญชี ช่วยในการตัดสินใจ และสามารถรับมือกับวิกฤตการณ์ทางการเงินได้อย่างทันเวลา (เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย, ศิลปพร ศรีจันทเพชร และอนุวัฒน์ ภัคคี, 2562)

ดังนั้น การศึกษาภายใต้หัวข้อการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน” จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีได้นำเสนอรายงานที่ให้ข้อมูลที่โปร่งใสและเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงิน และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้สอบบัญชีในการเพิ่มโอกาสที่จะนำงบการเงินทั้งงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสดมาพิจารณาพร้อมกัน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือช่วยให้ตีความงบการเงินได้ชัดเจนมากขึ้น ส่งผลให้ผู้สอบบัญชีมีความระมัดระวังในการตรวจสอบมากยิ่งขึ้น และช่วยสนับสนุนให้

ผู้สอบบัญชีออกรายงานของผู้สอบบัญชีด้วยความเชื่อมั่นและมีหลักการมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจะสะท้อนสถานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการ จุดแข็งจุดอ่อนของบริษัท และแนวโน้มในอนาคตของบริษัท ซึ่งผู้ใช้งบการเงินควรทราบเพื่อประโยชน์ในแง่ของการบริหารกิจการและการตัดสินใจลงทุนในกิจการ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (KAM) กับอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters):
1. การรับรู้รายได้
2. การวัดมูลค่าสินทรัพย์
3. การด้อยค่าของสินทรัพย์
4. มูลค่าของสินค้าคงเหลือ
5. ค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ
6. ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ
7. ประมาณการหนี้สิน
8. อื่น ๆ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios):
1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio)
2. อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets Ratio)
3. อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)
4. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Asset Ratio)

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินให้มีความชัดเจน จึงจำเป็นต้องตั้งสมมติฐานการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยโดยสังเขปดังต่อไปนี้

H1a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H1b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H1c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

H1d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H2a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H2b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H2c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

H2d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H3a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H3b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H3c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

H3d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H4a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H4b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H4c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ

H4d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H5a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H5b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H5c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ

H5d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H6a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H6b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H6c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ

H6d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H7a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วน
เงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H7b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วน
ผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H7c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วน
การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

H7d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วน
หนี้สินต่อสินทรัพย์

H8a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน
เร็ว

H8b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจาก
สินทรัพย์

H8c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียน
ของสินค้าคงเหลือ

H8d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อ
สินทรัพย์

H9a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุน
หมุนเวียนเร็ว

H9b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วน
ผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H9c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการ
หมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

H9d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อ
สินทรัพย์

H10a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วน
เงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H10b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H10c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

H10d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H11a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H11b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H11c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

H11d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H12a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H12b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H12c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

H12d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H13a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H13b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H13c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้านำเข้า มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้านำเข้า

H13d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้านำเข้า มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H14a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H14b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H14c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้านำเข้า

H14d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H15a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H15b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H15c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้านำเข้า

H15d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

H16a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

H16b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

H16c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้านำเข้า

H16d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน โดยประชากรที่ทำการศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) 549 บริษัท และประชากรตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค โดยจะใช้ข้อมูลจากรายงานทางการเงินย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ถึง พ.ศ. 2561 รอบระยะเวลาบัญชี 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้ถูกเปิดเผยอยู่ในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ไม่รวมบริษัทที่อยู่ในหมวดฟื้นฟูกิจการ และบริษัทที่มีรอบระยะเวลาปิดบัญชีไม่ตรงกับวันที่ 31 ธันวาคม

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีสองตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters: KAM) 8 ตัวแปร ดังนี้

1. การรับรู้รายได้
2. การวัดมูลค่าสินทรัพย์
3. การด้อยค่าของสินทรัพย์
4. มูลค่าของสินค้าคงเหลือ
5. ค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ
6. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
7. ประมาณการหนี้สิน
8. อื่น ๆ

และตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios)

4 ตัวแปร ดังนี้

1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio)
2. อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets Ratio)
3. อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)
4. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Asset Ratio)

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อมูลให้ผู้สอบบัญชีนำไปพัฒนาและปรับปรุงการเขียนรายงานในส่วนในเรื่องสำคัญในการตรวจสอบโดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินในงบการเงินเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการออกรายงานของผู้สอบบัญชี และทำให้รายงานของผู้สอบบัญชีมีคุณค่าด้านการสื่อสารต่อผู้ใช้งบการเงินมากยิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters: KAM) หมายถึง เรื่องที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของผู้สอบบัญชีในการตรวจสอบงบการเงินของงวดปัจจุบัน

การรับรู้รายได้ (Revenue recognition) หมายถึง การรวบรวมรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีเข้าเป็นส่วนหนึ่งของงบกำไรขาดทุน ดังนั้น เมื่อกิจการมีการรับรู้รายได้ สิ่งที่จะต้องปฏิบัติ คือ จะต้องนำรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีนั้นไปบันทึกบัญชีเป็นรายได้ และนำรายได้ดังกล่าวไปคำนวณกำไรสุทธิในงบกำไรขาดทุน

การวัดมูลค่าสินทรัพย์ (Asset Valuation) ตามแม่บทบัญชี สินทรัพย์ควรรับรู้ในงบดุลเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจะเข้าสู่กิจการ และสินทรัพย์นั้นมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ สินทรัพย์ไม่ควรรับรู้หากไม่น่าเป็นไปได้ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นเกินกว่ารอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายจ่ายนั้น รายจ่ายควรรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

การด้อยค่าของสินทรัพย์ (Impairment of assets) หมายถึง รายการขาดทุนทางบัญชีที่เกิดจากสินทรัพย์ของกิจการมีมูลค่าลดลง สินทรัพย์จะเกิดการด้อยค่าเมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ดังนั้น ถ้าสินทรัพย์มีการด้อยค่าเกิดขึ้น มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจะเป็นตัวกำหนดให้กิจการต้องลดมูลค่าตามบัญชี ให้มีจำนวนเท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับมูลค่าที่ลดลงให้รับรู้เป็นผลขาดทุนจากการด้อยค่า

มูลค่าสินค้าคงเหลือ (Inventory Value) สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าเพื่อการบริโภคหรือแจกจ่ายในการให้บริการ ถือไว้เพื่อขายหรือแจกจ่ายตามลักษณะการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขายหรือการแจกจ่าย สินค้าคงเหลือที่ได้มาจากรายการที่มีการแลกเปลี่ยน ต้องวัดมูลค่าด้วยราคาทุน สินค้าคงเหลือที่ได้มาจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยนราคาทุนของสินค้า ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินค้า ณ วันที่ได้รับสินค้านั้นมา เมื่อถึง ณ วันสิ้นงวด สินค้าคงเหลือต้องวัดมูลค่าด้วยราคาตามบัญชีหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า (กรณีทั่วไป) กับอีกกรณี สินค้าคงเหลือต้องวัดมูลค่าด้วยราคาตามบัญชีหรือราคาทุนเปลี่ยนแปลงแทนปัจจุบัน แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า สำหรับรายการแจกจ่ายที่ไม่มีค่าตอบแทนหรือมีค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อย

ค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ (Allowance to reduce inventory to net realizable value) หรือค่าเพื่อมูลค่าสินค้าลดลง หมายถึง ส่วนต่างที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินค้าคงเหลือสภาพปกติหรือสภาพเสื่อมชำรุดระหว่างราคาทุนกับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ เมื่อสินค้าคงเหลือถูกปรับลดให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ไม่ให้ถือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับนั้นเป็นราคาทุนใหม่ ถ้ากิจการยังคงถือสินค้าคงเหลือดังกล่าวอยู่ ณ วันสิ้นงวดบัญชีถัดมา กิจการต้องเปรียบเทียบราคาทุนเดิมกับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับที่ได้ประเมินใหม่ ณ วันนั้น ซึ่งอาจเป็นผลให้มีการกลับรายการที่เคยบันทึกปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือในงวดบัญชีก่อน หากมูลค่าสุทธิที่จะได้รับที่ประเมิน ณ วันสิ้นงวดบัญชีถัดมากลับมีมูลค่าสูงขึ้น

ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ (Allowance for doubtful account) หมายถึง จำนวนเงินที่กันไว้สำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ และถือเป็นบัญชีปรับมูลค่าที่ตั้งขึ้น เพื่อแสดงเป็นรายการหักจากบัญชีลูกหนี้ในงบแสดงฐานะการเงิน เพื่อให้คงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิของลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินได้

ประมาณการหนี้สิน (Provisions) หมายถึง หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลาหรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ ซึ่งต้องเข้าลักษณะรายการดังต่อไปนี้ คือ กิจการมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีต ไม่ว่าภาระผูกพันนั้นจะเป็นภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุমান มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์

เชิงเศรษฐกิจต่อกิจการเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว และสามารถประมาณค่าภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือ

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) หมายถึง ดัชนีที่เป็นตัวเลข ใช้ในการวัดฐานะการเงินและเป็นตัวบ่งบอกความสามารถในการสร้างผลกำไรให้กับธุรกิจ รวมถึงเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยการนำตัวเลขในงบการเงินมาหาอัตราส่วน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น แต่จะตัดรายการสินค้าคงเหลือออก เนื่องจากเป็นรายการที่เปลี่ยนเงินสดได้ยากที่สุด โดยจะพิจารณาเพียงสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วเท่านั้น อัตราส่วนนี้มีความสัมพันธ์กับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน

อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงผลตอบแทนของสินทรัพย์ โดยพิจารณาจากการใช้สินทรัพย์ของกิจการที่ก่อให้เกิดกำไร นอกจากนี้ยังใช้ประเมินความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารได้อีกด้วย

อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนครั้งที่กิจการสามารถจำหน่ายสินค้าได้ในงวดบัญชีนั้น ๆ โดยเป็นการวัดสภาพคล่องของสินค้าคงเหลือของกิจการ ถ้าอัตราส่วนมีค่ามากแสดงว่าสินค้าคงเหลือสามารถไปถึงมือผู้ซื้อได้เร็ว ซึ่งส่งผลให้กิจการมียอดขายสูงขึ้น จำนวนเงินที่จมอยู่ในสินค้าคงเหลือน้อยลงและโอกาสที่สินค้าจะล้าสมัยต่ำลงเช่นเดียวกัน นอกจากนี้แสดงว่าสินค้าของบริษัทสามารถขายได้เร็วแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานขายของบริษัทด้วย

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Asset Ratio) เป็นอัตราส่วนแสดงสัดส่วนของหนี้สินรวมของบริษัทเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ที่มีอยู่ทั้งหมด ซึ่งใช้วัดว่าสินทรัพย์ของบริษัทสนับสนุนเงินทุนจากเงินกู้ยืมจากภายนอกเป็นสัดส่วนเท่าใด นอกจากนี้แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงถึง บริษัทมีภาระหนี้สินสูง การบริหารกิจการมีความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินระยะสั้นและกิจการมีกระแสเงินสดหมุนเวียนจากการขายต่ำ ซึ่งแม้ว่าจะมีความเสี่ยงสูงแต่ก็แสดงถึงความสามารถในการใช้สินทรัพย์สูง หากกิจการสามารถดำเนินการได้มีกำไร

กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค (Consumer Products) คือ ธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสินค้าจำเป็นและสินค้าฟุ่มเฟือย

ธุรกิจประเภทแฟชั่น (Fashion) คือ เป็นผู้ผลิต ออกแบบ ตัวแทนจำหน่ายสินค้า ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า เครื่องหนัง กระเป๋า เจียระไนและแปรรูปอัญมณี เครื่องประดับต่าง ๆ ผลิตวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมนี้ เช่น เส้นใย เส้นด้าย ฟอกหนัง เป็นต้น

ธุรกิจประเภทของใช้ในครัวเรือน หรือสำนักงาน (Home & Office Products) คือ เป็นผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายของใช้ในครัวเรือน เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องตกแต่งบ้าน อุปกรณ์กีฬา ของเล่น และเครื่องครัว เป็นต้น หรือเป็นผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายอุปกรณ์ส่องสว่าง เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านและสำนักงาน เช่น โทรทัศน์ เครื่องเสียง เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น หรือเป็นผู้ผลิตของใช้สำนักงาน เช่น ปากกา แฟ้มเอกสาร เป็นต้น

ธุรกิจประเภทของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ (Personal Products & Pharmaceuticals) คือ ผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนตัวต่าง ๆ เช่น เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวพรรณ น้ำหอม ผ้าอ้อม กระดาษชำระ เป็นต้น หรือประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยา เครื่องมือทางการแพทย์ และสินค้าที่ใช้ไบโอเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน ทำให้สามารถประมวลความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.1 แนวคิด และทฤษฎี

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด และทฤษฎี

รายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่

รายงานของผู้สอบบัญชีเป็นสิ่งที่ได้จากกระบวนการสอบบัญชี ผู้ลงทุนและผู้ใช้งบการเงินมีความต้องการให้รายงานของผู้สอบบัญชีมีการให้ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องมากขึ้นจากการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชีฯ, 2559)

คณะกรรมการมาตรฐานการการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (International Auditing and Assurance Standards Board: IAASB) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants: IFAC) เห็นว่า การพัฒนารายงานของผู้สอบบัญชีเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้วิชาชีพการสอบบัญชีมีความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน จึงได้เสนอมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 700 (ปรับปรุง) ซึ่งนำเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่ โดยมีผลบังคับใช้ในต่างประเทศสำหรับการตรวจสอบงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ.2559 และมีผลบังคับใช้ในประเทศไทยสำหรับการตรวจสอบงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2559 (สภาวิชาชีพบัญชีฯ, 2559)

ลักษณะเด่นของรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากรายงานของผู้สอบบัญชีเดิมหรือที่เรียกว่ารายงานแบบ 6 วรรค คือ รายงานจะเริ่มต้นด้วยวรรคการแสดงความเห็น (Opinion) ของผู้สอบบัญชีก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้ผู้ใช้รายงานเห็นเด่นชัด และตามด้วยวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี (Basis for opinion) วรรคต่อมา คือ วรรคเรื่องสำคัญจากการสอบบัญชี (Key Audit Matters) ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดที่ผู้สอบบัญชีสื่อสารกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลและเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าเสนอในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งผู้สอบบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจในการเลือกว่าเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่น่าเสนอในรายงานของผู้สอบบัญชี ส่วนวรรคความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีส่วนที่กำกับดูแลกิจการต่องบการเงิน และวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินยังไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมมากนัก เพียงแต่มีการอธิบายกระบวนการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีให้ละเอียดมากยิ่งขึ้น และกำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องประเมินข้อสมมติเรื่องการดำเนินงานต่อเนื่องของกิจการว่ายังเหมาะสมอยู่หรือไม่ และพิจารณาว่าผู้บริหารได้ประเมินความเหมาะสมของข้อสมมติดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งเป็นงานที่ผู้สอบบัญชีต้องทำอยู่แล้วตามมาตรฐานการสอบบัญชี เพียงแต่เป็นการเขียนให้ชัดเจนขึ้นว่าผู้สอบบัญชีได้ทำการดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ รายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่ได้กำหนดให้แสดงชื่อของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและนำเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีด้วย โดยเชื่อว่าจะเพิ่มความรู้ที่รับผิดชอบของผู้สอบบัญชีที่มีต่อการตรวจสอบงบการเงิน ซึ่งข้อกำหนดนี้ยังไม่เคยมีในต่างประเทศ แต่สำหรับประเทศไทยไม่ได้มีผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เนื่องจากมีการระบุชื่อผู้สอบบัญชีในหน้ารายงานอยู่แล้ว (สภาวิชาชีพบัญชีฯ, 2559)

รายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่นี้ไม่ได้ทำให้กระบวนการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมแต่อย่างใด เพียงแต่เป็นการเขียนให้ชัดเจนขึ้นว่าผู้สอบบัญชีได้ทำอะไรบ้างในการบวนการตรวจสอบ แต่สิ่งที่น่าสนใจที่สุดในรายงานดังกล่าว คือ วรรคเรื่องสำคัญจากการสอบบัญชี (Key Audit Matters) ซึ่งผู้สอบบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการเลือกรื่องที่จะนำเสนอในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่มีการสื่อสารกันระหว่างผู้สอบบัญชีกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลกิจการของลูกค้าสอบบัญชี โดยมีการแก้ไขปัญหาหรือมีข้อสรุปในเรื่องดังกล่าวอย่างไรบ้าง และที่สำคัญต้องไม่ทำให้ผู้อ่านรายงานเข้าใจว่าเรื่องดังกล่าวกระทบกับความเห็นของผู้สอบบัญชีแต่อย่างใด (สภาวิชาชีพบัญชีฯ, 2559)

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุดในรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่ คือ การให้ผู้สอบบัญชีนำเสนอ เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters: KAM) ในรายงานของผู้สอบบัญชีด้วย โดยให้นำเสนอเฉพาะรายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2560) ตามมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 701 การสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ ISA701: Communicating Key Audit Matters in the Independent Auditor's Report เพื่อกำหนดการใช้วิจารณ์ญาณของผู้สอบบัญชีในเรื่องสำคัญที่ควรสื่อสาร รวมทั้งรูปแบบและเนื้อหาที่ควรสื่อสาร โดยในประเทศไทยกำหนดให้ผู้สอบบัญชีถือปฏิบัติกับการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 (สภาวิชาชีพฯ, 2559)

มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ ISA701 ได้ให้คำจำกัดความของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ หรือ KAM คือ เรื่องที่ผู้สอบบัญชีเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินของงวดปัจจุบัน โดยเป็นเรื่องของดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีที่เลือกมาจากเรื่องที่เคยสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลแล้ว ทั้งนี้ ความมีนัยสำคัญที่ว่านั้นอาจพิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น ขนาด ลักษณะ และผลกระทบของเรื่องดังกล่าว หรือความสนใจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งโดยปกติ ผู้ใช้งบการเงินมักจะสนใจในเรื่องที่ผู้สอบบัญชีต้องสื่อสารหรือปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลกิจการอย่างเอาใจจริงเอาใจ เช่น เรื่องที่ผู้สอบบัญชีและผู้บริหารเองก็ต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการตัดสินใจด้านการบัญชีหรือการรายงานทางการเงิน (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2560)

แต่ก่อนผู้สอบบัญชีมีการแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีอยู่แล้ว ทำไมจะต้องเพิ่มการรายงาน KAM อีก นั้นเป็นเพราะ KAM จะช่วยชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมว่าผู้สอบบัญชีได้ตรวจพบเรื่องสำคัญที่สุดอะไรบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน และได้ใช้วิธีการตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลหลักฐานอย่างไรบ้างจนเป็นที่พอใจ ซึ่งผู้สอบบัญชีได้สื่อสารกับผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee: AC) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังนั้น การรายงาน KAM ของผู้สอบบัญชีจึงไม่กระทบต่อการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี แต่จะช่วยเพิ่มคุณค่าของรายงานของผู้สอบบัญชี และช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงเรื่องสำคัญในงบการเงินของกิจการนั้น ๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างเชื่อมั่นมากขึ้น ซึ่งเรื่องที่น่ามาเขียนเป็น KAM จะต้อง

ตรงกับข้อมูลที่เปิดเผยในงบการเงินด้วย จึงช่วยสะท้อนวิธีการทำงานและการใช้ดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีอีกทางหนึ่ง (ปริญ เตชะมวลไวยวิทย์, 2560)

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ หรือ KAM ถือเป็นเรื่องที่ต้องการความใส่ใจเป็นพิเศษจากผู้สอบบัญชี ซึ่งอยู่บนพื้นฐานการตรวจสอบที่ต้องใช้เกณฑ์ความเสี่ยงและเน้นการระบุและประเมินความเสี่ยงของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่มักเกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความซับซ้อนและการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของผู้บริหารในงบการเงิน ดังนั้นเรื่องเหล่านี้จึงมักเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีที่มีความยากหรือความซับซ้อนในการตรวจสอบ รวมถึงรายการที่มีความเสี่ยง ที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์การตรวจสอบโดยรวมของผู้สอบบัญชี การจัดสรรทรัพยากร การใช้ความพยายามและเวลาในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว มาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 701 อาจแสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการสอบบัญชีมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างระมัดระวังและเป็นที่พอใจในการนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (เกรียงไกร บุญเลิศสุทัย, ศิลปพร ศรีจันทเพชร และอนุวัฒน์ ภัคดี, 2562)

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การนำเสนอ “เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ” ในหน้ารายงานของผู้สอบบัญชี จะทำให้เข้าใจลักษณะทางธุรกิจได้ดีขึ้น และทำให้ผู้สอบบัญชีต้องระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งจำนวนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบอาจทำให้คุณภาพของการสอบบัญชีดีขึ้น ซึ่งรายการที่เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบส่วนใหญ่แล้วเป็นรายการที่มีความเสี่ยงในการตรวจสอบ และผู้สอบบัญชีได้ทำการตรวจสอบเรื่องดังกล่าวจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงเลือกสื่อสารให้กับผู้ใช้ข้อมูล (เกรียงไกร บุญเลิศสุทัย, ศิลปพร ศรีจันทเพชร และอนุวัฒน์ ภัคดี, 2562) ดังนั้น เรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่ถูกระบุโดยผู้สอบบัญชีและนำเสนอไว้ในหน้ารายงานของผู้สอบบัญชีจึงควรสะท้อนปัญหาที่คล้ายคลึงกันกับข้อมูลทางการเงินในงบการเงินผ่านการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และอัตราส่วนทางการเงินควรจะถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และตีความประสิทธิภาพการดำเนินงานของกิจการ เพราะการวิเคราะห์งบการเงินโดยการใช้อัตราส่วนทางการเงิน เป็นวิธีการที่สำคัญสำหรับผู้บริหารในการบริหารกิจการเป็นตัวแทนที่เชื่อถือได้ในการสะท้อนสถานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการให้กับนักลงทุนได้ใช้ข้อมูลในการพิจารณาผลการดำเนินงานของบริษัทและประกอบการตัดสินใจลงทุน ดังนั้น ข้อมูลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินในงบการเงินจึงถูกใช้เป็นข้อมูลหลักสำหรับพิจารณาและประเมินผลการดำเนินงานของกิจการ (Lee & Phua, 2018)

การกำหนดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

การกำหนดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเป็นเรื่องยากเรื่องหนึ่งสำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพราะต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ที่ตรวจสอบอย่างรอบคอบโดยต้องมีความรอบรู้และศึกษาปัญหาให้รอบคอบทุกด้าน โดยพิจารณาถึงเรื่องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ตรวจสอบและประเมินไว้ว่ามีเรื่องที่มีความเสี่ยงสูงหรือเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ นอกจากนั้นผู้สอบบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับรายการนั้น ๆ ร่วมกับการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร เช่น การประมาณการทางบัญชีที่มีความไม่แน่นอนอย่างมาก รวมทั้งการประมาณการในงบการเงินซึ่งเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน เช่น เรื่องการด้อยค่าของสินทรัพย์ ทั้งด้านอสังหาริมทรัพย์ ค่าความนิยม การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ตลอดจนผู้สอบบัญชีต้องพิจารณารายการที่สำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างงวดหรือผลกระทบจากการตรวจสอบเหตุการณ์และเรื่องที่มีนัยสำคัญต่องบการเงิน ซึ่งผู้สอบบัญชีต้องสนใจศึกษาเพื่อนำมากำหนดและรายงานไว้ในเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้เสียของกิจการที่ทำการตรวจสอบได้รับทราบ (ศจีรัตน์ เมธิสุภาพ, 2561)

จากผลการศึกษาลักษณะของรายงานเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ดุลยพินิจในการเขียนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในกลุ่มสำนักงานบัญชี BIG 4 พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีเทคนิคการเขียนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ โดยเน้นเรื่องที่มีความสำคัญ มีนัยสำคัญต่องบการเงินมากที่สุด ส่วนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเขียนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในแง่ของผู้สอบบัญชี คือ ทำให้ผู้สอบบัญชีมีความเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้สอบบัญชีได้ช่วยบริษัทเสนอข้อแก้ไขเกี่ยวกับการควบคุมภายใน และทำให้ผู้สอบบัญชีรู้สึกว่าได้ลดความเสี่ยงจากการสอบบัญชีลง ส่วนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเขียนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในแง่ของผู้บริหารกิจการ คือ ทำให้ผู้บริหารของกิจการมองเห็นความเสี่ยงจากธุรกิจและจากการควบคุมรวมทั้งแนวทางป้องกัน ส่วนประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเขียนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในแง่ของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป คือ ทำให้ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนมีโอกาสได้ศึกษาถึงเรื่องสำคัญที่สุดในการตรวจสอบของธุรกิจและทำให้เข้าใจความเสี่ยงและความซับซ้อนของธุรกิจนั้น และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเขียนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในแง่ของผู้กำกับดูแล คือ ทำให้ผู้กำกับดูแลเข้าใจความเสี่ยงและความซับซ้อนของธุรกิจมากยิ่งขึ้น (ศจีรัตน์ เมธิสุภาพ, 2561)

วัตถุประสงค์ของการเปิดเผยเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่สำคัญ คือ การปรับปรุงเรื่อง ประสิทธิภาพในการสื่อสาร และลดช่องว่างต่าง ๆ ที่เคยเป็นปัญหาของรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบเดิม เพราะการนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบจะช่วยเสริมคุณค่าด้านการสื่อสารให้กับ รายงานของผู้สอบบัญชี โดยให้ข้อมูลการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีความโปร่งใสมากขึ้น เนื่องจากการให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงเรื่องที่สำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินของผู้สอบบัญชี ซึ่งมีความเฉพาะเจาะจงของกิจการที่รับการตรวจสอบ และช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจกิจการ เรื่องที่ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจอย่างมีสาระสำคัญอีกด้วย (ปภานิช เดชจรัสศรี, 2562)

งบการเงินและการวิเคราะห์งบการเงิน

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดความหมายของงบการเงินไว้ว่า งบการเงิน หมายถึง รายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นอย่างมีแบบแผน เพื่อแสดงฐานะการเงิน แสดงผลการดำเนินงาน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง รวมถึงหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบประกอบอื่น หรือคำอธิบายอื่นซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน โดยการจัดทำงบการเงินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ งบการเงินจะแสดงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหาร หรือความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร ในการบริหารทรัพยากรของกิจการ อีกทั้ง งบการเงินยังให้ข้อมูลซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินนำไปประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งการตัดสินใจนี้อาจรวมถึงการตัดสินใจลงทุน หรือตัดสินใจขายเงินลงทุนในกิจการออกไป หรืออาจตัดสินใจโยกย้ายหรือเปลี่ยนแปลงผู้บริหารใหม่ ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง พ.ศ. 2552) เรื่องการนำเสนองบการเงิน ได้กำหนดว่า งบการเงินนั้นจะต้องให้ข้อมูลที่ครบถ้วนเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย รวมถึงผลกำไรขาดทุน เงินทุนที่ได้รับจากผู้เป็นเจ้าของและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้เป็นเจ้าของจากความสามารถในการเป็นเจ้าของ และกระแสเงินสด เพื่อประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการคาดการณ์เกี่ยวกับจังหวะเวลา และความแน่นอนที่กิจการจะก่อให้เกิดกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ

การวิเคราะห์งบการเงิน เป็นการใช้เครื่องมือต่าง ๆ มาประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท โดยพิจารณาจากงบการเงิน ให้ทราบถึงฐานะและความมั่นคงของบริษัทนั้น ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน โดยประโยชน์ที่จะได้รับจากงบการเงิน คือ

1) จะทราบว่าบริษัทที่จะตัดสินใจลงทุนด้วยมีความสามารถในการทำกำไรในอดีตเป็นอย่างไร ในอนาคตมีแนวโน้มจะทำกำไรได้มากขึ้นหรือไม่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใส่ใจกับการทำกำไรของธุรกิจ ซึ่งหมายถึงผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับนั่นเอง

2) จะได้ว่าทราบว่าบริษัทมีปัญหาทางการเงินหรือไม่ มีภาระหนี้สินที่จะต้องเข้าไปร่วมรับภาระความเสี่ยงมากน้อยแค่ไหน รับได้หรือไม่หากกิจการมีอันต้องล้มเลิกไปเพราะทรัพย์สินที่มีอยู่นั้นเจ้าของกิจการต้องใช้คืนเข้าหนี้ทั้งหมดก่อนจึงจะได้รับส่วนของเจ้าของคืน ซึ่งบางครั้งทรัพย์สินที่มีอยู่หลังจากจ่ายคืนเข้าหนี้นี้อาจจะไม่พอจ่ายคืนส่วนของเจ้าของเลยก็เป็นได้

3) จะได้ว่าทราบเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ของบริษัท เช่น ลูกหนี้ของบริษัทมีคุณภาพหรือไม่ มีการชำระหนี้ตามปกติหรือล่าช้า บริษัทได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ การบริหารสินค้าคงคลัง บริษัทเก็บสินค้าไว้มากเกินความจำเป็นหรือไม่ เพราะอาจทำให้เกิดเงินทุนจม แต่ถ้าสินค้าเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว ธุรกิจก็จะมีเงินหมุนเวียนไปหาผลประโยชน์ได้เร็ว ถ้าวามีประสิทธิภาพ การบริหารสินทรัพย์ที่ขาดประสิทธิภาพจะทำให้ธุรกิจเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงินจนอาจจะต้องปิดกิจการได้ แม้ว่ากิจการจะยังสามารถทำกำไรอยู่ก็ตาม โดยเฉพาะในช่วงที่ไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นมาหมุนเวียน เช่น การงดปล่อยเงินกู้ของธนาคารในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2545)

ประเภทของงบการเงินที่ผู้ลงทุนควรรู้จัก ได้แก่

1) งบแสดงฐานะการเงิน หรือ งบดุล เป็นงบการเงินที่แสดงฐานะทางการเงินของกิจการ ณ ใดวันหนึ่ง งบแสดงฐานะการเงินจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับทรัพยากรของกิจการ (สินทรัพย์) และสิทธิเรียกร้องเหนือทรัพยากรเหล่านั้น (หนี้สินและส่วนของเจ้าของ)

2) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ หรือ งบกำไรขาดทุน เป็นงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

3) งบกระแสเงินสด เป็นงบการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายของกิจการในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยจะแสดงแหล่งที่ใช้เงินสด เงินสดที่เพิ่มขึ้น เงินสดที่ลดลง และกิจกรรมลงทุน ข้อมูลในงบกระแสเงินสดจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินสภาพคล่องของกิจการได้

4) หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นรายงานต่อท้ายงบการเงิน จะบอกข้อมูลเพิ่มเติมที่มีประโยชน์ต่อการวิเคราะห์งบการเงิน ทำให้ทราบว่างบการเงินนั้นใช้นโยบายบัญชีและหลักเกณฑ์อย่างไรในการจัดทำงบการเงิน และ

5) รายงานของผู้สอบบัญชี ในการใช้งบการเงินของกิจการ ผู้ใช้งบการเงินควรอ่านรายงานของผู้สอบบัญชีให้แน่ใจว่าข้อมูลทางการเงินที่ใช้ในการตัดสินใจ แสดงไว้ครบถ้วนถูกต้อง (กิตติรัช ถนัดพจนามาศย์, 2552)

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในงบการเงิน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของรายการ 2 รายการในงบการเงิน โดยนำรายการหนึ่งไปหารอีกรายการหนึ่ง โดยอาจเป็นรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน หรืองบกำไรขาดทุน หรือทั้งสองงบ โดยจะแสดงในรูปร้อยละ อัตราส่วน หรือสัดส่วน ผลลัพธ์ที่ได้จะสามารถบอกให้ทราบได้ดีกว่าการอ่านตัวเลขในงบการเงินทั้งจำนวน การหาความสัมพันธ์นั้นอาจจะหาความสัมพันธ์ของแต่ละรายการในงบเดียวกัน หรือจะหาความสัมพันธ์ของรายการหนึ่งที่อยู่ในงบแสดงฐานะทางการเงินและอีกรายการหนึ่งอยู่ในงบกำไรขาดทุนก็ได้เช่นกัน (ฉัฐพล จักรภักดิ์ศิริสุข, 2559)

การวิเคราะห์งบการเงินเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ผู้ใช้งบการเงินควรใช้ทั้งงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสดมาพิจารณาพร้อมกัน เครื่องมือดังกล่าวจะช่วยให้การวิเคราะห์ทำให้ตีความงบการเงินได้ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องมือที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้งบการเงินโดยส่วนใหญ่ เนื่องจากการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนจะให้ผลของการวิเคราะห์ที่ละเอียด ทั้งนี้การวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบการเงิน ได้แบ่งการวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมายเป็น 5 ประการด้วยกัน คือ

1. อัตราส่วนวิเคราะห์สภาพคล่อง (Liquidity Ratios Analysis) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความคล่องตัวในการดำเนินงานของกิจการ หมายถึง ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้สินเมื่อถึงกำหนดได้และจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อัตราส่วนนี้ยังแสดงถึงความสามารถในการกู้ยืมระยะสั้นและความเสี่ยงระยะสั้นของผู้ให้สินเชื่อ อัตราส่วนที่นิยมนำมาวิเคราะห์เพื่อแสดงความคล่องตัวคือ

1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นอัตราส่วนแสดงให้เห็นถึงสภาพคล่องของกิจการในระยะสั้น โดยพิจารณาถึงความสามารถของกิจการในการแปลงสภาพสินทรัพย์หมุนเวียนให้กลายเป็นเงินสดได้เพียงพอและทันต่อการชำระหนี้ระยะสั้น ทั้งนี้

จากการศึกษาของ Beaver (1996), Deakin (1972), Libby (1975) และสุภาพร เจริญเยี่ยม (2544) พบว่า อัตราส่วนนี้มีความสัมพันธ์กับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน

$$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นเช่นเดียวกับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) แต่จะตัดรายการสินค้าคงเหลือออก เนื่องจากเป็นรายการที่เปลี่ยนเงินสดได้ยากที่สุด โดยจะพิจารณาเพียงสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วเท่านั้น ทั้งนี้จากการศึกษาของ Deakin (1972) พบว่า อัตราส่วนนี้มีความสัมพันธ์กับการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน

$$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

สำหรับงานวิจัยนี้ ใช้อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) เป็นตัวแทนตัวแปรตามอัตราส่วนวิเคราะห์สภาพคล่อง (Liquidity Ratios Analysis) ในการหาความสัมพันธ์กับเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios Analysis) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดขีดความสามารถของผู้บริหารในองค์กรนั้น ๆ ว่ามีประสิทธิภาพในการบริหารงานให้เกิดกำไรและความมั่งคั่งแก่กิจการมากน้อยเพียงใด ซึ่งให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร ได้แก่

2.1 อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรขั้นต้นกับยอดขายสุทธิ ซึ่งจะบอกถึงผลตอบแทนขั้นต้นของธุรกิจ ถ้าอัตรากำไรขั้นต้นต่ำ แสดงว่ามีต้นทุนขายสูงหรือราคาของสินค้าที่ขายต่ำ

$$= \frac{\text{ขายสุทธิ} - \text{ต้นทุนขาย}}{\text{ขายสุทธิ}} \times 100$$

2.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net Profit Margin) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่าทุก ๆ ยอดขาย 1 บาท กิจการมีความสามารถในการทำกำไรสุทธิเป็นกี่บาท แต่โดยทั่วไปมักจะคำนวณ

กำไรสุทธิเป็นร้อยละต่อยอดขาย นอกจากนี้อัตราส่วนกำไรต่อยอดขายนั้นจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิสำหรับงวด}}{\text{ขายสุทธิ}} \times 100$$

2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงผลตอบแทนของสินทรัพย์ โดยพิจารณาจากการใช้สินทรัพย์ของกิจการที่ก่อให้เกิดกำไร นอกจากนี้ยังใช้ประเมินความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารได้อีกด้วย

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

2.4 อัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรในมุมมองของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนบอกให้ทราบถึงกำไรสุทธิที่ได้รับจากการลงทุนโดยผู้ถือหุ้น

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \times 100$$

สำหรับงานวิจัยนี้ ใช้อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets Ratio) เป็นตัวแทนตัวแปรตามอัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios Analysis) ในการหาความสัมพันธ์กับเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

3. อัตราส่วนวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity Ratios Analysis) อัตราส่วนประเภทนี้ใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เกิดรายได้แก่กิจการมากน้อยเพียงใด ได้แก่

3.1 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนครั้งที่กิจการสามารถจำหน่ายสินค้าได้ในงวดบัญชีนั้น ๆ โดยเป็นการวัดสภาพคล่องของสินค้าคงเหลือของกิจการ ถ้าอัตราส่วนมีค่ามากแสดงว่าสินค้าคงเหลือสามารถไปถึงมือผู้ซื้อได้เร็ว ซึ่งส่งผลให้กิจการมียอดขายสูงขึ้น จำนวนเงินที่จมอยู่ในสินค้าคงเหลือน้อยลง และโอกาสที่สินค้าจะล้าสมัยต่ำลงเช่นเดียวกัน นอกจากนี้แสดงว่าสินค้าของบริษัทสามารถขายได้เร็วแสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานขายของบริษัทด้วย

$$= \frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

3.2 อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Account Receivable Turnover) เป็นอัตราส่วนที่ใช้ประเมินสภาพคล่องของลูกหนี้การค้าของกิจการ โดยที่อัตราส่วนจะบอกให้ทราบว่ากิจการสามารถหมุนเวียนลูกหนี้การค้าเป็นเงินสดได้กี่รอบในหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี

$$= \frac{\text{ขายเชื่อสุทธิ}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

3.3 อัตราส่วนการหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (Account Payables Turnover) อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงจำนวนครั้งของการจ่ายชำระหนี้ของกิจการในระหว่างปี

$$= \frac{\text{ยอดซื้อ}}{\text{เจ้าหนี้การค้าถัวเฉลี่ย}}$$

3.4 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Net fixed Assets turnover) อัตราส่วนนี้แสดงถึงการวัดประสิทธิภาพของการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของกิจการ โดยวัดค่าสินทรัพย์ถาวรที่กิจการใช้ในการดำเนินงานสามารถสร้างยอดขายกลับมาสู่กิจการได้กี่เท่า

$$= \frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวรถัวเฉลี่ย}}$$

3.5 อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Total Assets Turnover) อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่ใช้พิจารณาถึงประสิทธิภาพในการใช้ทรัพย์สินให้เกิดยอดขายมากน้อยเพียงใด

$$= \frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย}}$$

สำหรับงานวิจัยนี้ ใช้อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) เป็นตัวแทนของตัวแปรตามอัตราส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity Ratios Analysis) ในการหาความสัมพันธ์กับเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

4. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios Analysis) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ โดยเน้นถึงการชำระหนี้สินระยะยาวและหนี้สินที่ก่อภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายชำระดอกเบี้ย เช่น เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ตลอดจนความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย ได้แก่

4.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Asset Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงสัดส่วนของหนี้สินรวมของบริษัทเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ที่มีอยู่ทั้งหมด ซึ่งใช้วัดว่าสินทรัพย์ของบริษัทสนับสนุนเงินทุนจากเงินกู้ยืมจากภายนอกเป็นสัดส่วนเท่าใด นอกจากนี้แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงถึง บริษัทมีภาระหนี้สินสูง การบริหารกิจการมีความเสี่ยงสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินระยะสั้นและกิจการมีกระแสเงินสดหมุนเวียนจากการขายต่ำ ซึ่งแม้ว่าจะมีความเสี่ยงสูงแต่ก็แสดงถึงความสามารถในการใช้สินทรัพย์สูง หากกิจการสามารถดำเนินการได้มีกำไร

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

4.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) เป็นอัตราส่วนแสดงถึงโครงสร้างของเงินทุนของบริษัทว่ามีสัดส่วนของหนี้สินรวมของบริษัทเมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นหรือส่วนของผู้เป็นเจ้าของเป็นเท่าใด เป็นการวัดว่าธุรกิจใช้เงินทุนจากภายนอกจากการกู้ยืมเมื่อเทียบกับทุนภายในของธุรกิจว่ามีสัดส่วนเท่าใด

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

4.3 อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของกิจการในการจ่ายชำระดอกเบี้ยเมื่อถึงกำหนด โดยวัดจากการดำเนินงานว่ามีเพียงพอที่จะนำไปจ่ายชำระดอกเบี้ยหรือไม่ การคำนวณดังกล่าวจะใช้กำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีเงินได้ เนื่องจากทำให้ทราบกำไรจากการดำเนินงานจริง ๆ ที่เหลืออยู่ซึ่งสามารถนำไปจ่ายดอกเบี้ยจ่ายได้ ถ้าอัตราส่วนที่ได้มีค่าค่อนข้างสูง แสดงว่ากิจการมีกำไรจากการดำเนินงานเพียงพอที่จะจ่ายดอกเบี้ยได้ซึ่งเป็นสิ่งที่พึงพอใจของเจ้าหนี้

$$= \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

สำหรับงานวิจัยนี้ ใช้อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Asset Ratio) เป็นตัวแทนของตัวแปรตามอัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios Analysis) ในการศึกษาความสัมพันธ์กับเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

5. การวิเคราะห์อัตราส่วนกระแสเงินสด (Cash Flow Ratios Analysis) อัตราส่วนกระแสเงินสดว่าเป็นอัตราส่วนที่ได้รับความนิยมในขณะนี้ เพราะแม้ว่ากิจการจะมีตัวเลขกำไรที่ดี แต่ผู้ใช้งบการเงิน ได้แก่ นักลงทุน ลูกจ้าง และผู้ให้กู้ ต้องการที่จะได้รับผลตอบแทนกลับมาในรูปของเงินสดมากกว่า และอัตราส่วนกระแสเงินสดนี้เอง สามารถทำให้เห็นถึงคุณภาพกำไรของกิจการเหล่านั้นได้ ซึ่งความสามารถของกิจการในการดำรงอยู่ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยที่ถึงกำหนดชำระเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่ายคืนเงินต้นเมื่อครบกำหนดด้วยอัตราส่วนที่สำคัญที่ผู้ให้กู้นำมาใช้เพื่อประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายชำระคืนหนี้ ได้แก่

5.1 อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินหมุนเวียน (Operating Cash Flow to Current Liabilities Ratio) เป็นการวัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นด้วยกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เกิดขึ้นระหว่างปี

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

5.2 อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวม (Operating Cash Flow to Total Liabilities Ratio) อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์ความสามารถกิจการในการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดเงินสดเพียงพอที่จะจ่ายชำระหนี้ในอนาคตหรือไม่

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{หนี้สินรวม}}$$

สำหรับงานวิจัยนี้ ไม่ได้้นำการวิเคราะห์อัตราส่วนกระแสเงินสดมาใช้ในการหาความสัมพันธ์กับเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิลปพร ศรีจันทเพชร (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ในหน้ารายงานผู้สอบบัญชีกับการตอบสนองของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” การศึกษาใช้ข้อมูลรายปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน กำไรสุทธิ สินทรัพย์รวม ระดับการก่อหนี้ ราคาซื้อ-ขายตราสารทุน และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ โดยรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 จนถึงปี พ.ศ. 2559 โดยจะใช้ข้อมูล พ.ศ. 2559 เป็นเกณฑ์หลักในการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากในปีดังกล่าวเป็นปีแรกที่หน้ารายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ มีการกล่าวถึงเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ผลการศึกษาพบว่าข้อมูล “เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ” ในหน้ารายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตอบสนองของตลาดด้านปริมาณอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตอบสนองของตลาดด้านราคาอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนข้อมูลผลการดำเนินงานในงบการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตอบสนองของตลาดด้านราคาอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับวัชรระบุญขเนตร และแววดาว พรหมเสน (2561) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ: ข้อมูลที่มีคุณค่าเพียงเล็กน้อยของนักลงทุนในตลาดเกิดใหม่?” โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อสืบค้นว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานการสอบบัญชีแบบใหม่ให้ข้อมูลที่มีคุณค่าแก่นักลงทุนหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพียงเล็กน้อยแก่นักลงทุน อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนทางการเงินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับราคาหุ้นในเชิงบวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำไรต่อหุ้น การศึกษาครั้งนี้ยัง

พบอีกว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตั้งค่าเผื่อสำรองหนี้สงสัยจะสูญมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญเชิงบวกกับราคาหุ้น

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับคุณภาพกำไร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters) กับคุณภาพกำไร (Earnings Quality) โดยศึกษาคุณภาพกำไรจากการวิเคราะห์รายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary Accruals) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 200 บริษัท ในปี พ.ศ. 2560 การวิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอ้างอิง ผลการวิจัยพบว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรที่วิเคราะห์จากรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร ในลักษณะของจำนวนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่ผู้สอบบัญชีได้เปิดเผยไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี แต่ในลักษณะของจำนวนค่าที่ผู้สอบบัญชีเปิดเผยไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรที่วิเคราะห์จากรายการคงค้างที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร (นวพล จำปาจันทร์, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย, ศิลปพร ศรีจันทเพชร และอนุวัฒน์ ภักดี (2562) เรื่อง “เรื่องสำคัญในการตรวจสอบบอกอะไร” การวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับผลการดำเนินงาน จำนวนวันในการออกรายงาน ค่าสอบบัญชี และระดับการจัดการกำไรของบริษัท และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับคุณลักษณะของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่าจำนวนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานและมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าสอบบัญชี ระยะเวลาการออกรายงานของผู้สอบบัญชี และระดับการจัดการกำไรของบริษัท ส่วนผลการวิจัยด้านคุณลักษณะของบริษัท พบว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ในขณะที่จำนวนหน้ารายงานผู้สอบบัญชีและภาวะผลขาดทุนของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจำนวนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวอาจมีความแตกต่างไปตามแต่ละประเภทของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน 15 อัตราส่วนกับการให้ความเห็นของผู้สอบบัญชี 184 บริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอิหร่าน (Tehran Stock Exchange: TSE) เก็บข้อมูลตั้งแต่ปีค.ศ. 2005 ถึง ค.ศ. 2010 ผลการศึกษพบว่าอัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราส่วนผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับการให้ความเห็นของผู้สอบบัญชี แต่อัตราส่วน

เงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว และอัตรากาหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อการให้ความเห็นของผู้สอบบัญชี (Tahere Moradi Ghale Rudkhani and Hossein Jabbari, 2013) ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษาของ Lee Wei Min and Phua Lian Kee (2018) ที่ได้ศึกษาเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters) กับตัวชี้วัดทางการเงิน (Financial Indicators)

งานวิจัยเรื่องเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters) กับตัวชี้วัดทางการเงิน (Financial Indicators) ว่ามีความสอดคล้องกันหรือขัดแย้งกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่ถูกระบุไว้โดยผู้สอบบัญชีมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดประสิทธิภาพทางการเงินที่ได้จากข้อมูลทางการเงินที่แสดงไว้ในงบการเงินหรือไม่ การศึกษาใช้ข้อมูลทฤษฎีที่ได้จากรายงานของผู้สอบบัญชีอิสระที่แสดงอยู่ในรายงานการเงินประจำปี 2017 ของบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์เบอร์ซา มาเลเซีย (Bursa Malaysia Market) เรื่องสำคัญในการตรวจสอบได้ถูกทำการทดสอบกับการรับรู้รายได้ (Revenue Recognition) ลูกหนี้การค้า (Trade Receivable) และสินค้าคงคลัง (Inventory Issues) ซึ่งพบว่าเรื่องเหล่านี้ถูกระบุไว้ในรายงานผู้สอบบัญชีอยู่บ่อยครั้ง ผลการศึกษาพบว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดประสิทธิภาพทางการเงิน โดยจากหลักฐานการศึกษาพบว่า บริษัทที่ถูกรายงานเรื่องลูกหนี้การค้าไว้ในเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ มีระยะเวลาถ่วงเฉื่อยในการเรียกเก็บหนี้ที่นานและมีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่ดี (Lee Wei Min and Phua Lian Kee, 2018)

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัดส่วนหนี้สินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ในประเทศไทย” ผู้วิจัยมุ่งเน้นหาความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อโครงสร้างเงินทุนของกิจการ ได้แก่ อัตราการเปลี่ยนแปลงกำไรสุทธิต่อยอดขายของบริษัท กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีเงินได้ เงินสดจากการดำเนินงานคงเหลือสุทธิของบริษัท อัตราส่วนสภาพคล่อง มูลค่าตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีของบริษัท อัตราส่วนสินทรัพย์ถาวรต่อสินทรัพย์ทั้งหมดของบริษัท และขนาดสินทรัพย์ของบริษัท โดยรวบรวมบริษัทที่มีข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานในปี 2559 ยกเว้นบริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงิน และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการทดสอบสมมติฐานการถดถอยพหุคูณ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพคล่องของบริษัทและกำไรจากการดำเนินงานก่อนจ่ายภาษีและดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์และส่งผลต่ออัตราส่วนหนี้สินในเชิงลบ โดยหากบริษัทมีสภาพคล่องที่ดี มีกำไรจากการดำเนินงานมากเพียงพอแก่การลงทุน บริษัทไม่มีความจำเป็นต้องหาเงินทุน

จากภายนอก และถ้าบริษัทมีสภาพคล่องที่ไม่ดี มีกำไรน้อย บริษัทจะใช้เงินทุนจากแหล่งภายนอก เช่น การกู้ยืมธนาคาร การออกตราสารหนี้ หรือการออกหุ้นเพิ่ม เป็นต้น ดังนั้น บริษัทที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องสูงหรือมีกำไรจากการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น บริษัทจะมีแนวโน้มว่าอัตราส่วนหนี้สินของบริษัทจะมีสัดส่วนที่ต่ำลง (ชนวันต์ มุสิกกุล, 2561)

พงศกฤษฎ์ สุภภาคิน (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสินค้ำคงเหลือกับอัตราผลกำไรของบริษัทในหมวดเครื่องใช้ครัวเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยกำหนดตัวแปรที่ใช้เป็นตัวแทนของการบริหารสินค้ำคงเหลือ คือ อัตราสินค้ำคงเหลือต่อยอดขาย (Inventory to Sale Ratio) และตัวแปรที่ใช้เป็นตัวแทนของอัตราผลกำไรของบริษัท คือ อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (Return On Asset) โดยใช้ข้อมูลเป็นความถี่รายไตรมาส ระหว่างไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2545 ถึงไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2560 โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารสินค้ำคงเหลือมีความสำคัญกับผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของชไมพร รัตนเจริญชัย (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่ส่งผลต่อความล้มเหลวทางการเงินและความเสี่ยงในการล้มละลาย” โดยใช้แบบจำลอง Z-score ของ Altman ในกลุ่มธุรกิจสินค้ำอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 64 บริษัท ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2560 ผลการวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารในการลดความเสี่ยงที่จะล้มเหลวทางการเงิน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจด้วยการทำให้วงจรเงินสดสั้นลง โดยการลดระยะเวลาในการจัดเก็บหนี้จากลูกค้าหนี้การค้าและลดระยะเวลาในการหมุนเวียนของสินค้ำคงเหลือ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามระเบียบวิธีวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) จำนวนทั้งสิ้น 549 บริษัท

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค โดยใช้งบการเงินย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ถึงปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ไม่รวมบริษัทที่อยู่ในหมวดฟื้นฟูกิจการ และบริษัทที่มีรอบระยะเวลาปิดบัญชีไม่ตรงกับวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม ผลที่ได้จากการกำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมดที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 34 บริษัท โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2562	จำนวน (บริษัท)
บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค	40
หัก บริษัทที่อยู่ในหมวดฟื้นฟูกิจการ	-
หัก บริษัทที่ไม่ได้มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	(4)
หัก บริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน	(2)
รวมตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	34

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ กระจายทำการสำหรับเก็บข้อมูลงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ เก็บรวบรวมมาจากงบการเงิน รายงานของผู้สอบบัญชี (Auditor Report) แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และรายงานประจำปี (56-2) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค ย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ถึงปี พ.ศ. 2561 โดยได้ข้อมูลดังกล่าวจากฐานข้อมูล SETSMART (SET Market Analysis and Report Tool) ฐานข้อมูลตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และฐานข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้ข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งที่มาอื่น ๆ ได้แก่ หนังสือวารสาร ตำราวิชาการ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแหล่งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และนำมาใช้อ้างอิงในการเขียนรายงานการวิจัย

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ตามรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters: KAM) โดยแบ่งออกเป็น 8 เรื่อง ได้แก่

1. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ (K1)
2. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ (K2)
3. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำของสินทรัพย์ (K3)
4. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ (K4)
5. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ (K5)
6. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (K6)
7. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน (K7)
8. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ (K8)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อัตราส่วนทางการเงิน 4 ด้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย

1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio)

$$R1 = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2. อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets Ratio)

$$R2 = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100$$

3. อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)

$$R3 = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$$

4. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Asset Ratio)

$$R4 = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการศึกษาครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) และเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำข้อมูลที่เก็บได้นั้นมาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ทั้งนี้เพื่ออธิบาย บรรยาย หรือสรุป ลักษณะของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวเลข หรือตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ อันจะทำให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ การอธิบาย บรรยาย หรือข้อสรุป นั้นจะบรรยายในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น ความถี่และร้อยละ (Frequency and Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) หรือการวิเคราะห์เพิ่มเติมตามลักษณะของข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เป็นการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) และเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variable) กับตัวแปรตาม (Dependent Variable) ซึ่งจะเป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linearity) ทั้งนี้เพื่อทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters: KAM) 8 เรื่อง ประกอบด้วย การรับรู้รายได้, การตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์, การด้อยค่าของสินทรัพย์, การตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ, ค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ, ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ, ประเมินการหนี้สิน และอื่น ๆ ว่ามีความสัมพันธ์และมีผลกระทบหรือไม่ และอย่างไรกับอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) 4 ด้าน ประกอบด้วย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio),

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio), อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) และอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets Ratio)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินในกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในบทนี้เป็น การนำเสนอผลการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทดสอบสมมติฐาน และแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

4.2 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)

4.3 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบผลกระทบ ของตัวแปร ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.1 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ตารางที่ 4.1 หมวดธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค

หมวดธุรกิจ	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
1. ธุรกิจแฟชั่น	18	52.9
2. ธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	10	29.4
3. ธุรกิจของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	6	17.6
รวม	34	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค (Consumer Products) ร้อยละ 52.9 ดำเนินธุรกิจประเภท แฟชั่น (Fashion) รองลงมาร้อยละ 29.4 ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าประเภทของใช้ในครัวเรือน หรือสำนักงาน (Home & Office Products) และบริษัทในกลุ่มฯ อีกร้อยละ 17.6 เป็นผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ (Personal Products & Pharmaceuticals)

ตารางที่ 4.2 เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters: KAM)

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
1. การรับรู้รายได้	49	48.0
2. การวัดมูลค่าสินทรัพย์	23	22.5
3. การด้อยค่าของสินทรัพย์	29	28.4
4. มูลค่าของสินค้าคงเหลือ	33	32.4
5. ค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	21	20.6
6. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	10	9.8
7. ประมาณการหนี้สิน	12	11.8
8. อื่น ๆ	11	10.8

จากตารางที่ 4.2 พบว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่ถูกระบุในรายงานผู้สอบบัญชีมากที่สุดสามลำดับแรก คือ การรับรู้รายได้ 49 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.0 มูลค่าของสินค้าคงเหลือ 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.4 และการด้อยค่าของสินทรัพย์ 29 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.4 ส่วนเรื่องที่ถูกระบุ น้อยที่สุด คือ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.8

ตารางที่ 4.3 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วของหมวดธุรกิจทั้ง 3 หมวด

หมวดธุรกิจ	Maximum (เท่า)	Minimum (เท่า)
1. ธุรกิจแฟชั่น	15.11	0.05
2. ธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	58.21	0.28
3. ธุรกิจของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	13.82	0.72

จากตารางที่ 4.3 พบว่าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วค่าสูงสุด คือ 58.21 เท่า อยู่ในธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน และอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วค่าต่ำสุด คือ 0.05 เท่า อยู่ในธุรกิจแฟชั่น

ตารางที่ 4.4 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของหมวดธุรกิจทั้ง 3 หมวด

หมวดธุรกิจ	Maximum (%)	Minimum (%)
1. ธุรกิจแฟชั่น	21.92	(149.93)
2. ธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	10.58	(19.13)
3. ธุรกิจของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	18.38	3.63

จากตารางที่ 4.4 พบว่าอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ค่าสูงสุด คือ 21.92 % และค่าต่ำสุด (149.93) % อยู่ในธุรกิจแฟชั่น

ตารางที่ 4.5 อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือของหมวดธุรกิจทั้ง 3 หมวด

หมวดธุรกิจ	Maximum (เท่า)	Minimum (เท่า)
1. ธุรกิจแฟชั่น	53.18	0.03
2. ธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	4.85	0.57
3. ธุรกิจของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	8.91	1.11

จากตารางที่ 4.5 พบว่าอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือค่าสูงสุด คือ 53.18 เท่า และค่าต่ำสุด 0.03 เท่า อยู่ในธุรกิจแฟชั่น

ตารางที่ 4.6 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ของหมวดธุรกิจทั้ง 3 หมวด

หมวดธุรกิจ	Maximum	Minimum
1. ธุรกิจแฟชั่น	0.62	0.04
2. ธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	0.60	0.02
3. ธุรกิจของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	0.41	0.07

จากตารางที่ 4.6 พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ค่าสูงสุด คือ 0.62 เท่า อยู่ในธุรกิจแฟชั่น และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ค่าต่ำสุด คือ 0.02 เท่า อยู่ในธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ 8 เรื่อง ว่ามีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนทางการเงิน 4 อัตราส่วน โดยวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	R1	R2	R3	R4
K1		-.001	.409***	.820***	.212**	.062	-.077	-.060	-.102	.051	-.029	-.165*
K2			.061	-.115	-.036	.062	-.088	-.061	.029	-.039	.319***	.010
K3				.247**	.433***	.547***	-.080	.127	-.087	.001	.303***	-.047
K4					-.121	-.082	-.044	.064	-.086	.025	-.111	-.062
K5						.572***	-.088	.144	-.122	-.023	-.109	.147
K6							.106	.209**	-.080	.011	-.039	.090
K7								-.077	-.009	.082	-.081	.038
K8									-.011	-.028	-.095	.409***
R1										.009	-.076	-.318***
R2											.051	-.092
R3												-.155
R4												

หมายเหตุ *, **, *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10, 0.05, และ 0.01 ตามลำดับ

โดยที่

- K1 คือ KAM การรับรู้รายได้
- K2 คือ KAM การวัดมูลค่าสินทรัพย์
- K3 คือ KAM การด้อยค่าของสินทรัพย์
- K4 คือ KAM การตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ
- K5 คือ KAM การตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ
- K6 คือ KAM การตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
- K7 คือ KAM การตรวจสอบประมาณการหนี้สิน
- K8 คือ KAM อื่น ๆ
- R1 คือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
- R2 คือ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
- R3 คือ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
- R4 คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน ผลปรากฏดังนี้

สมมติฐานการวิจัย H1a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H1a

สมมติฐานการวิจัย H1b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H1b

สมมติฐานการวิจัย H1c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H1c

สมมติฐานการวิจัย H1d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H1d โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = -.165$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัย H2a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H2a

สมมติฐานการวิจัย H2b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H2b

สมมติฐานการวิจัย H2c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H2c โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = .319$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

สมมติฐานการวิจัย H2d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H2d

สมมติฐานการวิจัย H3a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H3a

สมมติฐานการวิจัย H3b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H3b

สมมติฐานการวิจัย H3c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H3c โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = .303$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ

สมมติฐานการวิจัย H3d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H3d

สมมติฐานการวิจัย H4a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H4a

สมมติฐานการวิจัย H4b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H4b

สมมติฐานการวิจัย H4c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H4c

สมมติฐานการวิจัย H8b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H8b

สมมติฐานการวิจัย H8c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H8c

สมมติฐานการวิจัย H8d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H8d โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = .409$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H1a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มี ความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H1b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มี ความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H1c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มี ความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ
H1d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีความสัมพันธ์ ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H2a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มี ความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H2b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มี ความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H2c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มี ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการ หมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H2d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มี ความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H3a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H3b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H3c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H3d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H4a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H4b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H4c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H4d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H5a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้างสงสัย ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H5b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้างสงสัย ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H5c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้างสงสัย ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างสงสัย
H5d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้างสงสัย ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H6a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H6b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H6c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างสงสัย
H6d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.8 สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H7a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H7b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H7c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H7d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สิน ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H8a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H8b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H8c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H8d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.8 จึงสรุปสมมติฐานการวิจัยที่ได้รับการยอมรับ ปรากฏดังตารางที่ 4.9

ดังนี้

ตารางที่ 4.9 สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินที่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H1d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H2c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H3c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำค่าของสินทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H8d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.9 สรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินที่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย ผลปรากฏว่ายอมรับ 4 สมมติฐาน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 ได้แก่

1. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
2. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
3. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
4. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

4.3 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

ตารางที่ 4.10 ค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณระหว่างตัวแปร

	R1	R2	R3	R4
K1	.000 (.001)	.002 (.002)	.000 (.001)	-3.497** (.000)
K2	.000 (.004)	-.005 (.009)	.010*** (.004)	7.986 (.000)
K3	.000 (.004)	-.002 (.010)	.022*** (.004)	-6.281 (.000)
K4	-.002 (.003)	-.004 (.006)	-.005* (.003)	9.603* (.000)
K5	-.028 (.030)	-.045 (.071)	-.063** (.029)	.001** (.001)
K6	-.001 (.014)	.012 (.033)	-.028** (.014)	.000 (.000)
K7	-.002 (.010)	.016 (.025)	-.002 (.010)	.000 (.000)
K8	.001 (.004)	.000 (.009)	-.002 (.004)	.000*** (.000)
R square	.027	.017	.341	.250

จากตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน พบว่า สมมติฐานการวิจัย H9a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H9a

สมมติฐานการวิจัย H9b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H9b

สมมติฐานการวิจัย H9c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H9c

สมมติฐานการวิจัย H9d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H9d โดยมีค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ $B = -3.497$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้จะส่งผลกระทบต่อในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัย H10a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H10a

สมมติฐานการวิจัย H10b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H10b

สมมติฐานการวิจัย H10c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H2c โดยมีค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ $B = .010$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ จะส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

สมมติฐานการวิจัย H10d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H10d

สมมติฐานการวิจัย H11a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H11a

สมมติฐานการวิจัย H11b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H11b

สมมติฐานการวิจัย H11c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H3c โดยมีค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ $B = .022$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ จะส่งผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ

สมมติฐานการวิจัย H11d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H11d

สมมติฐานการวิจัย H12a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H12a

สมมติฐานการวิจัย H12b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H12b

สมมติฐานการวิจัย H12c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H12c โดยมีค่าการทดสอบเชิงเส้นพหุคูณ $B = -.005$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ จะส่งผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

สมมติฐานการวิจัย H12d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H12d โดยมีค่าการทดสอบเชิงเส้นพหุคูณ $B = 9.603$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ จะส่งผลกระทบในทิศทางทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัย H13a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H13a

สมมติฐานการวิจัย H13b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H13b

สมมติฐานการวิจัย H13c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H13c โดยมีค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ $B = -.063$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ จะส่งผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

สมมติฐานการวิจัย H13d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H13d โดยมีค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ $B = .001$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ จะส่งผลกระทบในทิศทางที่ทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัย H14a: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญเสีย มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญเสีย ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H14a

สมมติฐานการวิจัย H14b: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญเสีย มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญเสีย ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H14b

สมมติฐานการวิจัย H14c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญเสีย มีผลกระทบต่อการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญเสีย มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H14c โดยมีค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ $B = -.028$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงฆ์จะสูญเสีย จะส่งผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

สมมติฐานการวิจัย H16c: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย H16c

สมมติฐานการวิจัย H16d: เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย H16d โดยมีค่าการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ $B = .000$ แสดงว่าเรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ จะส่งผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.11 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H9a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H9b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H9c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ
H9d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H10a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H10b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H10c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H10d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.11 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H11a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H11b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H11c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H11d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H12a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H12b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H12c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H12d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.11 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H13a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H13b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H13c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H13d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H14a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H14b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H14c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H14d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.11 สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณเพื่อทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H15a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สินไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H15b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สินไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H15c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สินไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ
H15d	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบประมาณการหนี้สินไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H16a	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว
H16b	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์
H16c	ปฏิเสธสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ
H16d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.11 จึงสรุปสมมติฐานการวิจัยที่ได้รับการยอมรับ ปรากฏดังตารางที่ 4.12 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 สรุปผลการทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินที่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน	ผลการวิจัย	ความหมายของผลการวิจัย
H9d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H10c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H11c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H12c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H12d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H13c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H13d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
H14c	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
H16d	ยอมรับสมมติฐาน	เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

จากตารางที่ 4.12 สรุปผลการทดสอบผลกระทบของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงินที่ยอมรับสมมติฐานการวิจัย ผลปรากฏว่า ยอมรับ 9 สมมติฐาน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 ได้แก่

1. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
2. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
3. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการค้ำของสินทรัพย์มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
4. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
5. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือไม่มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
6. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
7. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์
8. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญมีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ
9. เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการศึกษา ทั้งนี้ในการทดสอบความสัมพันธ์ดังกล่าวจะพิสูจน์ให้เห็นว่าการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเป็นประโยชน์ต่อผู้สอบบัญชีในการนำมาเป็นเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบและนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการออกรายงานของผู้สอบบัญชี และทำให้รายงานของผู้สอบบัญชีมีคุณค่าด้านการสื่อสารต่อผู้ใช้งบการเงินมากยิ่งขึ้น

เนื้อหาของการนำเสนอแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปเป็นข้อมูลให้ผู้สอบบัญชีพัฒนาและปรับปรุงการเขียนรายงานของผู้สอบบัญชีให้มีคุณค่าต่อผู้ใช้งบการเงินมากยิ่งขึ้น โดยได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 8 ตัว ได้แก่ เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ การด้อยค่าของสินทรัพย์ การตรวจสอบมูลค่าสินค้าคงเหลือ ค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ ค่าเผื่อ

หนี้สงสัยจะสูญ ประมาณการหนี้สิน และเรื่องอื่น ๆ กับตัวแปรตาม 4 ตัว ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ และสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 34 บริษัท ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค (Consumer Products) สรุปได้ว่า คำนิษฐกิจการแฟชั่น (Fashion) มากที่สุด รองลงมาประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินค้าประเภทของใช้ในครัวเรือน หรือสำนักงาน (Home & Office Products) และจำนวนน้อยที่สุดเป็นผู้ผลิตและตัวแทนจำหน่ายของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ (Personal Products & Pharmaceuticals)

2. จากจำนวนข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) สรุปได้ว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่ถูกระบุในรายงานผู้สอบบัญชีมากที่สุดสามลำดับแรกคือ การรับรู้รายได้ มูลค่าของสินค้าคงเหลือ และการค้ำของสินทรัพย์ ส่วนเรื่องที่ถูกระบุน้อยที่สุดคือ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเฉลี่ยแล้วในรายงานผู้สอบบัญชีจะมีการรายงานเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเฉลี่ยบริษัทละ 1.84 เรื่อง บริษัทที่มีการรายงานเรื่องสำคัญในการตรวจสอบมากที่สุด 5 เรื่องในรายงานหนึ่งฉบับ และน้อยที่สุดคือไม่มีการรายงานเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานผู้สอบบัญชี

3. จากจำนวนข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) สรุปค่าอัตราส่วนทางการเงินได้ว่า ค่าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) สูงสุดอยู่ในธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน ต่ำสุดอยู่ในธุรกิจแฟชั่น ค่าอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets Ratio) และค่าอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover) สูงสุดและต่ำสุดอยู่ในธุรกิจแฟชั่น และค่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Asset Ratio) สูงสุดอยู่ในธุรกิจแฟชั่น และต่ำสุดอยู่ในธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน

4. จากการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่า การรับรู้รายได้เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าจำนวนรายได้นั้นมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท

5. จากการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่ามูลค่าสินทรัพย์เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการวัดมูลค่าสินทรัพย์นั้นมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงเหลือของบริษัท

6. จากการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการด้อยค่าของสินทรัพย์นั้นมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงเหลือของบริษัท

7. จากการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ (หุ้นกู้, มูลค่าของลูกหนี้, และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้า) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าหุ้นกู้ มูลค่าของลูกหนี้ และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้าเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าจำนวนหุ้นกู้ มูลค่าของลูกหนี้ และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้า นั้นมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท

8. จากการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีผลกระทบในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่ารับรู้รายได้เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าจำนวนรายได้ที่ส่งผลกระทบท่อความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท

9. จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่ามูลค่าสินทรัพย์เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการวัดมูลค่าสินทรัพย์นั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้างเหลือของบริษัท

10. จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการด้อยค่าของสินทรัพย์นั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้างเหลือของบริษัท

11. จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือมีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่ามูลค่าของสินค้างเหลือเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่ามูลค่าของสินค้างเหลือนั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้างเหลือของบริษัท

12. จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้างเหลือมีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่ามูลค่าของสินค้างเหลือเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่ามูลค่าของสินค้างเหลือนั้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท

13. จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้างเหลือมีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้างเหลือ

เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือนั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงเหลือของบริษัท

14. จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือมีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการตรวจสอบค่าเพื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือนั้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท

15. จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญมีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการตรวจสอบค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญนั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงเหลือของบริษัท

16. จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กับชุดข้อมูลทั้งสิ้น 102 รายปีบริษัท (firm years) ผลปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ (หุ้นกู้, มูลค่าของลูกหนี้, และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้า) มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าหุ้นกู้ มูลค่าของลูกหนี้ และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้าเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าจำนวนหุ้นกู้ มูลค่าของลูกหนี้ และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้าเหล่านั้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

เป็นที่น่าสังเกตว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของผู้สอบบัญชีที่นำมาพิจารณานั้น ล้วนเป็นเรื่องสำคัญที่ธุรกิจในอนาคตจะประสบกับความเสี่ยงสูงได้แก่

เรื่องการรับรู้รายได้ เนื่องจากธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคส่วนใหญ่ต้องอาศัยห่วงโซ่อุปทานเป็นช่องทางหลัก และร้านค้าขายปลีกต่าง ๆ เป็นช่องทางรองในการขายสินค้า ดังนั้น ในการขายสินค้าฝากขาย กรรมสิทธิ์จะยังไม่ถูกส่งผ่านไปให้กับลูกค้าเมื่อมีการส่งมอบและบางกรณีลูกค้ามีสิทธิ์ในการคืนสินค้าในหลากหลายรูปแบบ รายได้จากการขายจึงยังไม่สามารถรับรู้ได้จนกว่ากรรมสิทธิ์จะถูกส่งผ่านไปยังลูกค้า ข้อตกลงระหว่างบริษัทกับผู้รับฝากขายอาจกำหนดเงื่อนไขว่าผู้รับฝากขายจะไม่ถือครองกรรมสิทธิ์หรือชำระค่าสินค้า จนกว่าสินค้าจะถูกขายโดยจากผู้รับฝากขายถึงบุคคลที่สาม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีจึงควรให้ความสำคัญในการตรวจสอบเพราะรายได้คือสิ่งสำคัญที่บริษัทจะนำมาใช้ชำระหนี้ของกิจการและใช้ในการดำเนินกิจกรรมของธุรกิจในการหาทำไรต่อไป

เรื่องมูลค่าของสินทรัพย์และการด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยเฉพาะสินทรัพย์ที่เป็นสินค้าคงคลัง เนื่องจากสินค้าอุปโภคบริโภคมีการเปลี่ยนแปลงความนิยมในตัวสินค้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสินค้าแฟชั่น การมีสินค้าคงเหลือจำนวนมาก อาจส่งผลให้ไม่สามารถจำหน่ายสินค้าให้หมดก่อนที่ความนิยมหรือความต้องการของลูกค้าจะเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ต้นทุนของสินค้าคงเหลืออาจมีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าสุทธิที่จะได้รับ รวมถึงมีสินค้าคงเหลือล้าสมัยได้ ทำให้บริษัทต้องตั้งค่าการด้อยค่าของสินทรัพย์จำนวนมาก และจำนวนที่รับรู้จะกลายเป็นค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนของบริษัทในที่สุด หากไม่สามารถบริหารจัดการสินค้าคงเหลือให้สินค้าถูกขายออกไปได้

จากผลการวิจัยที่พบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการรับรู้รายได้มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อในทิศทางตรงข้ามต่ออัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าการรับรู้รายได้เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าจำนวนรายได้จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท ทั้งนี้เนื่องจาก รายได้จากการขายสินค้าถือเป็นรายการบัญชีที่สำคัญของบริษัท จำนวนรายได้ที่บันทึกในบัญชี ส่งผลโดยตรงต่อกำไรขาดทุนประจำปีของบริษัท หากบริษัทรับรู้รายได้มาก บริษัทย่อมมีความสามารถในการนำเงินสดมาชำระหนี้ ซึ่งจะทำให้นี้สินลดลงในทางตรงกันข้าม หากบริษัทรับรู้รายได้น้อย บริษัทย่อมมีความสามารถในการหาเงินสดมาชำระหนี้ลดลงหรือไม่มีเลย และบริษัทอาจต้องก่อหนี้เพิ่มโดยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินหรือแหล่ง

เงินกู้ขึ้นมาชำระหนี้ ซึ่งจะทำให้หนี้สินของบริษัทเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวันต์ มุสิกกุล (2561) ที่พบว่า สภาพคล่องของกิจการ และกำไรจากการดำเนินงานของกิจการ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราส่วนหนี้สิน หากบริษัทที่มีสภาพคล่องที่ดี และมีกำไรจากการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น บริษัทจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนภายนอก เช่น ธนาคาร เป็นต้น

จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการวัดมูลค่าสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างคงเหลือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่ามูลค่าสินทรัพย์เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการวัดมูลค่าสินทรัพย์นั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้างคงเหลือของบริษัท ทั้งนี้ เนื่องจากธุรกิจสินค้ายุโรปโคบริ โภคสามารถบริหารจัดการแปลงสินทรัพย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้างคงคลังให้เป็นเงินสดรับเข้ามาได้เร็ว แสดงว่าสินค้ายกขายออกไปได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศกฤษฎ์ สุภภาคิน (2561) ที่พบว่า บริษัทที่มีอัตราสินค้างคงเหลือต่อยอดขายน้อยจะส่งผลให้มีอัตราผลกำไรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการบริหารสินค้างคงเหลือมีความสำคัญกับผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างชัดเจน

จากผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างคงเหลือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการด้อยค่าของสินทรัพย์นั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้างคงเหลือของบริษัท ทั้งนี้เนื่องจากหากกิจการมีปริมาณสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้างคงเหลือมาก และยังไม่สามารถขายสินค้ายได้ เมื่อเวลาผ่านไปมูลค่าสินค้างคงเหลือนั้นจะลดลง ทำให้เกิดการด้อยค่าของสินทรัพย์ และกิจการต้องตั้งค่าการด้อยค่าของสินทรัพย์ตามจำนวนที่เหลืออยู่โดยประมาณการตามมูลค่าที่คิดว่าจะได้จากสินทรัพย์นั้น ซึ่งจำนวนดังกล่าวจะกลายเป็นค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนของกิจการในที่สุด หากไม่สามารถขายสินค้ายออกไปได้ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศกฤษฎ์ สุภภาคิน (2561) ที่พบว่า การบริหารสินค้างคงเหลือโดยเฉพาะสินค้ายในหมวดเครื่องใช้ในครัวเรือน ซึ่งเป็นสินค้ายที่มีความเสี่ยงสูงในการเสื่อมโทรม สินค้ายเสียหายหรือตกgrun ได้ง่าย รวมถึงต้องใช

พื้นที่ในการจัดเก็บสินค้าขนาดใหญ่ ส่งผลให้ธุรกิจแบกรับค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นเพิ่มขึ้น ทำให้กำไรที่ธุรกิจควรได้น้อยลง

จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 คงเหลือ แสดงว่าหากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่ามูลค่าของสินค้าคงเหลือเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่ามูลค่าของสินค้าคงเหลือนั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงเหลือของบริษัท ทั้งนี้ เนื่องจากเมื่อกิจการไม่สามารถขายสินค้าออกไปได้ ทำให้มีสินค้าคงเหลืออยู่เป็นจำนวนมาก อัตราการหมุนเวียนของสินค้าย่อมมีค่าต่ำ และสินค้าไม่ได้ถูกทำให้เกิดประโยชน์ต่อการหารายได้ของกิจการ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศกฤษณ์ สุภภาคิน (2561) ที่พบว่าหากบริษัทมีค่าอัตราส่วนสินค้าคงเหลือต่อยอดขายต่ำจะสะท้อนให้เห็นถึงความคล่องตัวในการขายสินค้า และควมมีประสิทธิภาพในการบริหารสินค้าคงเหลือที่ดี จะทำให้บริษัทมีผลกำไรที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย แต่ในทางตรงกันข้าม หากกิจการไม่สามารถบริหารสินค้าคงเหลือให้ขายออกไปได้ จะทำให้บริษัทขาดประสิทธิภาพในการหารายได้จากสินทรัพย์ที่มีอยู่

จากผลการวิจัยที่พบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบมูลค่าของสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่ามูลค่าของสินค้าคงเหลือเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่ามูลค่าของสินค้าคงเหลือนั้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท ทั้งนี้เนื่องจาก หากกิจการมีสินค้าคงเหลืออยู่มาก ทำให้ขาดโอกาสในการทำกำไร และขาดรายได้ที่จะนำมาใช้ในการชำระหนี้ของกิจการ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร รัตนเจริญชัย (2562) ที่พบว่า หากกิจการมีการจัดเก็บสินค้าคงเหลือในปริมาณที่มากเกินไป อาจทำให้พื้นที่ในการจัดเก็บไม่เพียงพอและทำให้เกิดต้นทุนในการจัดเก็บสูง และเกิดต้นทุนค่าเสียโอกาสหรือต้นทุนจมในสินค้าคงเหลือนั้น นำไปสู่การขาดสภาพคล่องและเกิดข้อจำกัดทางการเงิน ซึ่งเป็นสาเหตุของความล้มเหลวทางการเงิน

จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าค่าเผื่อลด

มูลค่าสินค้าคงเหลือนั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงเหลือของบริษัท ทั้งนี้ เนื่องจากยังมีสินค้าคงเหลือมีมาก กิจการต้องตั้งค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นตามสินค้าที่เหลืออยู่ แสดงให้เห็นว่าอัตราการขายสินค้าออกไปต่ำ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศกฤษฎ์ สุภภาคิน (2561) ที่พบว่า บริษัทที่มีสินค้าคงค้างที่มากจะทำให้มีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพิ่มขึ้นกับบริษัท อาทิ ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ ค่าตัดของเสีย (Waste) ซึ่งอาจรวมถึงการเสื่อมสภาพของสินค้าสำเร็จรูปด้วยเช่นกัน สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าคงเหลือที่ไม่ดี

จากผลการวิจัยที่พบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการตรวจสอบค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือนั้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท ทั้งนี้ เนื่องจากหากกิจการมีสินค้าคงเหลือมาก กิจการต้องตั้งค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น ซึ่งค่าเผื่อลดมูลค่าสินค้าคงเหลือนี้ก็คือค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนของกิจการ ซึ่งทำให้กิจการมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศกฤษฎ์ สุภภาคิน (2561) ที่พบว่า ถ้าสินค้าคงคลังเหลือมากเมื่อพิจารณาเทียบกับยอดขายก็อาจต้องตั้งข้อสังเกตว่าทำไมจึงเก็บสินค้าคงคลังไว้มาก เพราะสินค้าอุปโภคบริโภคเป็นสินค้าที่ล้าสมัยเร็ว ถ้าไม่รีบขายออกสินค้าก็อาจเสื่อมมูลค่าไปแล้ว ทำให้กิจการไม่สามารถสร้างกำไรจากสินค้าที่มีอยู่ นำไปสู่การขาดรายได้ โดยเฉพาะเงินสดที่จำเป็นสำหรับการชำระหนี้ผูกพันของกิจการ ดังนั้นควรบริหารจัดการสินค้าคงคลังให้หมุนเวียนเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย เป็นเหมือนกระแสเงินสดในการดำเนินกิจการ เพื่อเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้และเพิ่มสภาพคล่องให้กับกิจการ

จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าการตรวจสอบค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญนั้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงเหลือของบริษัท ทั้งนี้ เนื่องจากถึงแม้ว่ากิจการจะสามารถขายสินค้าออกไปได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าเป็นการขายเชื่อซึ่งก่อให้เกิดลูกหนี้ เนื่องจากธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคส่วนใหญ่ต้องอาศัยห้างสรรพสินค้า

และร้านค้าต่าง ๆ เป็นช่องทางในการขายสินค้า ห้างสรรพสินค้าและร้านค้าเหล่านี้ถือว่าเป็นลูกหนี้ของกิจการ และเมื่อกิจการยังไม่สามารถเก็บเงินค่าสินค้าได้ทันที กิจการจำเป็นต้องกันเงินไว้ส่วนหนึ่งสำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บเงินไม่ได้ ซึ่งคือบัญชีค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ และเมื่อลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินค่าสินค้าให้กับบริษัทได้ตามระยะเวลาที่กำหนด บริษัทมักจะไม่นำสินค้าเพิ่มให้กับลูกหนี้ดังกล่าว จึงทำให้บริษัทไม่สามารถหมุนเวียนสินค้าคงเหลือออกไปจากคลังสินค้าได้

จากผลการวิจัยพบว่า เรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่น ๆ (หุ้นกู้ มูลค่าของลูกหนี้ และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้า) มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1 แสดงว่า หากผู้สอบบัญชีให้ความเห็นว่าหุ้นกู้ มูลค่าของลูกหนี้ และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้าเป็นจำนวนที่มีนัยสำคัญ ซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ อาจกล่าวได้ว่าจำนวนหุ้นกู้มูลค่าของลูกหนี้ และความสามารถในการชำระเงินของลูกหนี้การค้า นั้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท ทั้งนี้เนื่องจาก ในการพิจารณาโอกาสและความเสี่ยงที่จะได้รับชำระหนี้คืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยว่ามีมากน้อยเพียงใด จะต้องพิจารณาศักยภาพในการเก็บเงินจากลูกหนี้การค้า พิจารณากระแสเงินสดของกิจการว่ามีเพียงพอในการชำระหนี้หรือไม่ ตลอดจนพิจารณาแหล่งเงินทุนสำรองของกิจการหากกระแสเงินสดของกิจการมีปัญหา เช่น เงินกู้จากภายนอก เป็นต้น หากกิจการมีประสิทธิภาพเก็บเงินจากลูกหนี้ได้ และสามารถเปลี่ยนลูกหนี้ให้เป็นเงินสดได้เร็ว กิจการก็จะมีกระแสเงินสดมาจ่ายชำระหนี้สินของกิจการ ทำให้หนี้สินลดลง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ซิมพร รัตนเจริญชัย (2562) ที่พบว่า กิจการที่มีระยะเวลาเก็บหนี้ที่สั้นคือกิจการที่มีความสามารถบริหารจัดการหนี้ที่ดีกว่า สามารถนำเงินที่เก็บได้จากลูกหนี้มาหมุนเวียนใช้ในกิจการเพื่อสร้างยอดขายและกำไร แต่หากกิจการมีระยะเวลาการเก็บเงินจากลูกหนี้ที่ยาวนานกว่าธุรกิจโดยปกติ ย่อมส่งผลให้กิจการต้องจัดหาเงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม ทำให้ต้นทุนทางการเงินสูงขึ้น ซึ่งหากจัดหาเงินทุนหมุนเวียนได้ไม่เพียงพอหรือไม่ทันความต้องการ ธุรกิจอาจเกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องและนำไปสู่ภาวะความล้มเหลวทางการเงินในที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงิน ในกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ทำให้ผู้วิจัยประจักษ์ถึงความสำคัญของอัตราส่วนทางการเงิน โดยเฉพาะอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อ

สินทรัพย์รวม ซึ่งสะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัท และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินค้างเหลือ ซึ่งสะท้อนความสามารถในการใช้สินค้างคลังที่มีอยู่ก่อให้เกิดรายได้แก่กิจการ ซึ่งการวิเคราะห์อัตราส่วนดังกล่าวสามารถนำมาช่วยในการแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีได้ในการนำเสนอเรื่องสำคัญในการตรวจสอบของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สำหรับผู้สอบบัญชี การนำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมาใช้เป็นแนวทางหรือข้อพิจารณา เพื่อให้การตรวจสอบข้อมูลทางการเงินมีการพิจารณาที่ลึกซึ้งกว่าการดูตัวเลขข้อมูลดิบที่แสดงไว้ในงบการเงิน และเมื่ออ่านข้อมูลทางการเงินแล้วต้องพิจารณาและวิเคราะห์ถึงคุณภาพของตัวเลขที่จะตีความด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีมีความระมัดระวังในการตรวจสอบมากยิ่งขึ้น และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินนี้จะช่วยสนับสนุนให้ผู้สอบบัญชีเขียนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีได้ด้วยความเชื่อมั่นและมีหลักการยิ่งขึ้น และสอดคล้องกันไปทิศทางเดียวกับข้อมูลในงบการเงิน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ผู้สอบควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยให้มีการจัดทำกระดาษทำการสำหรับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินทุกอัตราส่วน และนำข้อมูลการวิเคราะห์ที่ผู้สอบบัญชีพิจารณาเห็นว่า มีนัยสำคัญ และควรนำเสนอให้บุคคลที่เกี่ยวข้องรับรู้ นำมาเขียนเป็นประเด็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชี

2. สำหรับบริษัท เรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานผู้สอบบัญชีเป็นสิ่งที่บริษัทควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และนำเรื่องดังกล่าวไปพิจารณาในการวางแผนการดำเนินงานของบริษัท และการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทให้ดียิ่งขึ้นต่อไป เพราะเรื่องสำคัญในการตรวจสอบดังกล่าว ผ่านการให้ความเชื่อมั่นที่ถูกต้องโดยผู้สอบบัญชีจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สะท้อนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของบริษัท

3. สำหรับผู้สนใจลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มสินค้านักอุปโภคบริโภค การนำข้อมูลเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานผู้สอบบัญชีและการพิจารณาเลือกอัตราส่วนทางการเงินที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ช่วยประกอบการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่สนใจได้ เพราะการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินสามารถพยากรณ์การแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ และเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานผู้สอบบัญชียังเป็นสัญญาณเตือนเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณภาพ

และความสามารถในการดำเนินกิจการของธุรกิจนั้น โดยเฉพาะความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ และความสามารถในการหากำไรของกิจการจากสินทรัพย์ที่มีอยู่

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อในอนาคต

สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องสำคัญในการตรวจสอบกับอัตราส่วนทางการเงินในโอกาสต่อไปนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรพิจารณาศึกษาบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ควรพิจารณาใช้อัตราส่วนทางการเงินอัตราส่วนอื่น ๆ เพื่อสังเกตว่าผลที่ได้มีความแตกต่างกันหรือไม่
3. ควรพิจารณาเก็บข้อมูลตัวอย่างในระยะเวลาที่มากขึ้น เนื่องจากการเก็บข้อมูลในระยะเวลา 3 ปีของการวิจัยนี้ อาจยังไม่เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย, ศิลปะพร ศรีจันทเพชร, และอนุวัฒน์ ภัคดี. (2562). เรื่องสำคัญในการตรวจสอบบอกระไร. *วารสารวิชาชีพบัญชี*. 15(45), 5-25.
- ชไมพร รัตนเจริญชัย. (2562). การจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่ส่งผลต่อความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม. *วารสารวิชาชีพบัญชี*. 15(45), 26-43.
- ชาญชัย ตั้งเรื่อนรัตน์. (2558). คุณค่าของรายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่. *วารสารวิชาชีพบัญชี*. 11(31), 26-44.
- ชาญชัย ตั้งเรื่อนรัตน์. (2558). ประเด็นสำคัญและการประยุกต์แนวคิดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ. *วารสารวิชาชีพบัญชี*. 11(32), 110-127.
- ชาญชัย ตั้งเรื่อนรัตน์. (2560). การใช้รายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่: ประสบการณ์ปีแรก. *วารสารวิชาชีพบัญชี*. 13(38), 5-21.
- ณัชพล ตั้งเมืองทอง. (2559). ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธนวันต์ มุสิกกุล. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัดส่วนหนี้สินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ธิดา อุทรัพย์เจริญชัย. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับรายงานของผู้สอบบัญชี. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปภาณัช เดชจรัสศรี, จอมใจ แซ่มเพชร, และอมลยา โกศัยกานนท์. (2562). คุณค่าด้านการสื่อสารของเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรและกลุ่มเทคโนโลยีที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*. 17(1), 43-55.
- ปริญ เตชะมวลไวยวิทย์. (2560). “รู้ทันลงทุน: รู้จัก KAM”. สืบค้นวันที่ 16 ตุลาคม 2562, จาก <https://www.sec.or.th/TH/>

- พงศกฤษฏี สุภภาคิน. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสินค้าคงเหลือกับอัตราผลกำไรของบริษัทในหมวดเครื่องใช้ครัวเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วชิระ บุญเนตร, และแหวดาว พรหมเสน. (2562). เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ: ข้อมูลที่มีคุณค่าเพียงเล็กน้อยของนักลงทุนในตลาดเกิดใหม่?. *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*. 41(159), 153-183.
- ศจิรัตน์ เมธิสุภาพ. (2561). ลักษณะของการรายงานเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ: คุณยพินิจในการเขียนเรื่องสำคัญในการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในกลุ่มสำนักงานบัญชี BIG 4. *สุทธิปริทัศน์*. 32(104), 210-222.
- ศิริกาญจน์ เส้งวัน, และนิ่มนวล วิเศษสรรพ. (2562). ความสัมพันธ์ของรายงานเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรูปแบบใหม่และราคาตลาดของหลักทรัพย์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจปริทัศน์*. 15(1), 140-153.
- ศิลปะพร ศรีจันเพชร. (2560). “เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ” ในหน้ารายงานผู้สอบบัญชีกับการตอบสนองของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*. 13(38), 22-37.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). รายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ช่วยเพิ่มความโปร่งใสในการตรวจสอบงบการเงิน. สหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ 2558.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2559). การกำหนดและการสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ “KAM”. สหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ 2559.

ภาษาต่างประเทศ

- Lee, Wei Min, & Phua, Lian Kee. (2018). *Key Audit Matters versus Financial Indicators: Consistent or Contradictory?*. Retrieved from <http://www.icas.my>
- Tahere, Moradi Ghale Rudkhani, & Hossein, Jabbari. (2013). The effect of financial ratios on auditor opinion in the companies listed on TSE. *European Online Journal of Natural and Social Sciences* 2013. 2(3), 1363-1373.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	วรกานต์ สิงห์โต
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2551 และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่งพนักงานส่งเสริมการลงทุน ฝ่ายส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ประสบการณ์	ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่แผนกบัญชีและการเงินในธุรกิจโรงแรมและธุรกิจนำเข้าส่งออกของญี่ปุ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ถึง พ.ศ. 2561 และรับตำแหน่งรองผู้จัดการแผนกบัญชีและการเงินเป็นตำแหน่งสุดท้าย ก่อนจะรับราชการในปี พ.ศ. 2562 จนถึงปัจจุบัน